მეხუთე წელიწადი

კომუნისტი

საქართ. კომუნისტური პარტიის ცენტრალური ტ თბილისის კომიტეტის და სრულიად საქართველოს მუშათა, გლეხთა, წითელარმიელთა და მეზღვაურთა დეპუტატების საბჭოების ცენტრ.აღმასკომის ორგანო

რედაქცია თბილისი, რუსთაველის პროსპექტი № 24, მეორე სართული

მთავარი კანტორა თბილისი, რუსთაველის პროსპექტი 24 მეორე სართული, ტელეფონი 10—49.

რედაქციაში საქმისათვის მოლაპარაკება შეიძლება ყოველდღე გარდა კვირა-უქმეებისა 10—11 ს.
ტელეფონები (რედაქტორის 14—76 (მდივანის 10—58

ხელნაწერის ფასი: მუშა-მოსახსნ. 75 კ., დანარჩენებისათვის: ქალაქში 1 მ. ქალაქს გარეშე—1 მ. 20 კ., ხელისმომწერნი მიიღებენ „ჩირაღდანს“ და „მეცნიერება და ტეხნიკას“. განცხადებანი: ნომარილის სტრიქონი—20 კ., აწყობა ციფრებით—25 კ. სამკლოვიარო—5 მან. დოკუმენტების დაკარგვა 50 კ. განცხადებ. მიიღება 3 ს.

მეხსაბეჭდიციის ტელეფ. 5—43, სტამბის ტელეფონი 13—80.

საინფორმაციო-განყოფილება: 2-76

დღიური

— ბერმანიაში საარჩევნო ბრძოლა გაძაფულდა.
— ფიქრობენ, რომ სოფიაში მოახლოვარი აფეთქება სამხრეთ-სლავიის აბონენტების საქმეა.
— დაიდვა პოლონეთ-ჩეხოსლოვაკეთ [illegible]
— ვანდერველდე არ შეადგენს მთავრობას.
— ვარშავაში 40 კაცი დააკავეს [illegible] ბისათვის.
— პოლონეთის მრეწველები მხარს უჭერენ საბჭოთა კავშირთან ვაჭრობას.

შაბათი, 25 აპრილი 1925 წ. — ყოველდღიური გაზეთი — ფასი 5 კაპ. № 93 (1248)

ცილისწამების კამპანია და ჩვენი კავშირის სამეურნეო მდგომარეობა

რეკონსტრუქციონური აღფოთების ყოველგვარ გამოხატულებას, როგორიც იწვევს ბურჟუაზიის ტეროორი, აუცილებლად თან სდევს ჩვენს წინააღმდეგ მომართულ ცილისწამების და სიყალბის კამპანია. ასე მოხდა ეხლაც ბულგარეთის ამბების გამო. ჩვენს წინააღმდეგ ბურჟუაზიული სახელმწიფოების გამოსვლის პოლიტიკური ხასიათი საეჭვოთ გასაგებია—ჩვენი არსებობა თავის თავად მოსვენებას არ აძლევს კაპიტალისტურ მსოფლიოს. მაგრამ ცილისწამების კამპანიას აქვს კიდევ ერთი მიზეზი, რომელიც აღნიშნა ამხ. ჩიჩერინმა: „საბჭოთა ხელისუფლების მტრები, რომელთაც აშინებთ მისი მინაური განმტკიცება და მისი საგარეო სიძლიერის ზრდა, ყველგან სცდილობენ ზიანი მიაყენონ საბჭოთა კავშირის საერთაშორისო სიმტკიცეს ცილისწამებით და სიყალბით“

და აი ჩვენ გვინდა ამ მომენტზე მივაქციოთ ჩვენი მკითხველის ყურადღება. როგორია ჩვენი მდგომარეობა და რა შედეგებს მივაღწიეთ ჩვენ ეკონომიურ სფეროში? ამისათვის ჩვენ ვისარგებლეთ—პირველი—ამხ. რაკოვის სიტყვით, რომელიც მან წარმოსთქვა ლენინგრადის გუბერნიის საბჭოთა მე-15 ყრილობაზე, და მერე საბჭოთა კავშირის სახალხო მეურნეობის 1923—24 წ.წ. ბალანსით.

უპირველეს ყოვლისა შეეჩერდეთ საერთო ციფრებზე. რას უდრის საბჭოთა კავშირის კაპიტალის ღირებულ ბა? საფუძვლათ ვიღებთ ომის წინა ხანების ფასებს. მიწა ღირს 63 მილიარდი მანეთი, სხვა დანარჩენი კი—38 მილიარდი. სულ—101 მილიარდი მანეთი. თუ ამას გადავიყვანთ მოსახლეობის თვითეულ სულზე—მაშინ გამოვა, რომ ჩვენი კავშირის თვითეული მოქალაქის კაპიტალი უდრის 752 მანეთს. ეხლა გადავიდეთ შემოსავალზე. 1923—24 წლის მთელი შემოსავალი უდრი, 11 მილიარდ 600 მილიონ მანეთს თვითეული მოქალაქის შემოსავალი კი—87 მანეთს. ეს იმას ნიშნავს რომ ჩვენი კავშირის თვითეული მოქალაქის მოგება ერთი წლის განმავლობაში შეადგენს 87 მანეთს. ეს მეტად მცირეა, თუ მხედველობაში მივიღებთ თვითეული მოქალაქის შემოსავალს სხვა ქვეყნებში; ამერიკაში მოსახლეობის თვითეულ სულზე წელიწადში მოდის 560 მანეთი. ეტყს გარეშეა, ჩვენი ციფრი მეტად მცირეა. ამის მიზეზს მიხვდება თვითეული ჩვენგანი, თუ მოიგონებს იმას, რაც ჩვენ განვიცადეთ.

მაგრამ საუკეთესო მაჩვენებელია არა აბსოლიუტური ციფრი, არამედ ამ ციფრის ცვლილების მოძრაობის მიმართულება. ჩვენ ვიზრდებით, თუ ქვევით ვეშვებით? ამაზე პასუხის გაცემის დროს საფუძვლათ მივიღოთ ომის წინა ხანების ციფრები.

ახალ ეკონომიურ პოლიტიკაზე გადასვლის დროს ჩვენი მრეწველობა იძულეთდა ომის წინა ხანების დამზადების 18 პროც., ეხლა კი, ახალი ეკონომიური პოლიტიკის შემოღებიდან 4 წლის გასვლის შემდეგ, ჩვენი მრეწველობა იძლევა 70 პროც. თვალსაჩინო და დიდი ზრდაა, განსაკუთრებით, თუ ამას შეიტანთ ამას, რომ ჩვენი მრეწველობის 90 პროც. არა თუ ზარალს არ იძლევა, არამედ მომგებიანია. და ამ ზრდას ადგილი აქვს ეხლაც. ასე, მაგალითად, საფეიქრო მრეწველობის პროდუქცია უკანასკნელი ნახევარი წლის განძავლობაში გაიზარდა 38 პროცენტით.

როგორია სოფლის მეურნეობის მდგომარეობა? უპირველეს ყოვლისა ჩვენ აღვნიშნავთ იმ შეუფარდებლობის გაუქმებას, რომელსაც ადგილი ჰქონდა მრეწველობის და სოფლის მეურნეობის პროდუქციის შორის; წინეთ ეს შეუფარდებლობა გამოიხატებოდა—1 : 3. ეხლა ეს წონასწორობის დაარღვევა, რომელიც სხვადასხვა კრიზისებს იწვევდა, აღმოფხვრილია. თუ 1921 წელს მრეწველობა შეადგენდა 18 პროც., სოფლის მეურნეობა კი 56 პროც.—მომდინარე წელში მრეწველობა შეადგენს—70 პროც. სოფლის მეურნეობა კი 72 პროც. მაგრამ აქედან ისეთი დასკვნის გამოტანა, რომ ასეთი დაახლოვება გამოწვეულია სოფლის მეურნეობის დაცემით, შეუძლებელია, მიუხედავათ იმისა, რომ ჩვენს სოფლის მეურნეობას ორი უბედურება დაატყდა თავს: სიმშილობა 21 წელში და მოუსავლიანობა 24 წელში. საბჭოთა მთავრობის მიერ მიღებულმა ღონისძიებებმა არა მარტო დახმარება გაუწიეს გლეხებს გაჭირვების დროს, არამედ ფეხზე დააყენეს ისინი. ეს იქიდან სჩანს, რომ ჩვენი სოფლის მეურნეობის ნათესების სივრცე, რომელიც 22 წელში უდრიდა 59 მილიონ დესეტინას, გაიზარდა 76 მილიონამდი, რაც. უდრის ომის წინა ხანების სივრცის 88 პროც.

ასეთია ჩვენი სახალხო მეურნეობის ორი დიდი დარგის მდგომარეობა. ჩვენ განგებ არ მოგვაყვანია ძალი რიგი ციფრები, რომელსაც ეძიძლოთ იმ პროცესების ზრდის დაწესებით გაშუქება, რომელიც ამ დარგებში ხდება, რომ ციფრებით არ დავამძიმოთ მოკლე სგაზეთო ფერილი. მაგრამ ჩვენ უეჭველად უნდა აღვნიშნოთ კიდევ ერთი მეტად მნიშვნელოვანი დარგი—ეს არის ვაჭრობა, საქონლის გაცვლა-გამოცვლა ქალაქსა და სოფელს შორის, სხვა-ა�რათ რომ ვსთქვათ, ის ადგილი, ადგილი ერთმანეთს ხვდება მუშის დაგლეხის პროდუქცია.

როგორი მდგომარეობაა აქ? საბჭოთა არ არის შრომის და თავდაცვის საბჭოს უკანასკნელ პლენუმზე შეჩერება, რადგან ეს საკითხი საკმაოდ გამუქებული იყო პრესაში. აღვნიშნავთ მხოლოდ, რომ ამ პლენუმზე მიღებული იქნა მეტად მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილება, რომელიც ეეხება ჩვენს პოლიტიკას კერძო კაპიტალის მიმართ. კერძო კაპიტალს არ მიეცა ესა თუ ის უპირატესობა, სამაგიეროთ მას მეტი თანასწორობა ენიჭება საქონლის ბრუნვის სფეროში და აქ არ შეიძლება ისეთი დასკვნის გამოტანა, რომ ეს გამოწვეულია კერძო კაპიტალის დიდი როლით. პირიქით მისი როლი ქვეყნის საერთო ბრუნვაში მცირდება. თუ 1922 –23 წელში კერძო კაპიტალის როლი გამოიხატებოდა 44 პროც., 1923—24 წელში ის უკვე შემცირდა 37 პროც. მაგრამ იმავე დროს არ შეიძლება იმის უარყოფა, რომ კერძო კაპიტალის აბსოლიუტური ციფრები ზევით მიდის, მაგრამ ეს სავსებით გასაგებია მთელი ჩვენი კავშირის სამეურნეო აღორძინების პირობებში. და ასეთ პირობებში კოოპერაციის წინაშე სდგას უდიდესი ამოცანა—მთელი ბაზრის თანდათანობითი დაპყრობა და კავშირის განმტკიცება მყიდველთან.

რაზედ ლაპარაკობენ ზეგით მოყვანილი ციფრები? იმაზე, რომ ჩვენი მეურნეობის ზრდასთან ერთად უმჯობესდება ჩვენი კავშირის ორი ძირითადი ჯგუფის: მუშების და გლეხების, მატერიალური მდგომარეობაც. ჩვენი მეურნეობის ეს ზრდა მოწმობს იმას, რომ ჩვენი კავშირი იზრდება და მტკიცდება; ეს ზრდა გავლენას ახდენს საბჭოთა კავშირის საზღვრებს იქითაც. სხვათა შორის, საკმარისია მოვიგონოთ უკანასკნელი ფაქტი: ამხ. კარახანის ცნობა დიპლომატიური კორპუსის უხუცესათ.

და გასაგებია, რომ კაპიტალისტური ქვეყნები, რომლებსაც ჯერ კიდევ არ დაუკარგავთ ჩვენი „დაპყრობის“ იმედი, სცდილობენ გამოიყენონ ყველაფერი ჩვენს წინააღმდეგ. მაგრამ ჩვენი მეურნეობის განვითარ ბა მტკიცე საწინდარია იმისა, რომ ყველა ცდები ამ მიმართულებით დამთავრდება მხოლოდ ბურჟუაზიული პრესის ყეფით; ჩვენ ეფიქრობთ, რომ ვერც ერთი ბურჟუაზიული სახელმწიფო ვერ გაბედავს სიტყვიდან საქმეზე გადასვლას.

საბჭოთა ძირითადი ორგანოების გამოცოცხლების საკითხები*)

1. თემსაბჭოების მუშაობის გაცხოველების შესახებ

საკითხი ჩვენი ძირითადი საბჭოთა აპარატის უარყოფითი მხარეების გამოსწორების და მისი მუშაობის მაღალ ღონეზედ დაყენების შესახებ, საკმაოდ გაშუქებულია უმაღლეს პარტიულ და საბჭოთა ორგანოების მიერ.

ჩვენი ძირითადი აპარატების უმრავლესობის მუშაობა არ არის დამაკმაყოფილებელი, სუსტია და ხშირად არ შეეფუფება ფართო მშრომელი მასის მოთხოვნილებებს.

მიზეზები მრავალია:

*) ჩვენ წინადადებას ეაძლევთ ადგილობრივ მუშაკებს გამოსთქვან თავიანთი აზრი ზემოდან აღძრული საკითხების შესახებ.

რედ.

კვალიფიციური მუშაკთა ნაკლები რაოდენობა თემში, თემსაბჭოების მომუშავეთა მოუმზადებლობა და სუსტი განვითარება, თითქმის სრულიად არ ყოლა ცოტათი თუ ბევრად გამოცდილი მდივნებისა, ფინანსიური ბიუჯეტი და ძლიერ მცირე სამეურნეო ხელფასი.

ხშირათ თემის საბჭოს წარმომადგენს მხოლოდ მისი თავმჯდომარე და ტეხნიკური მდივანი, რომლებიც ასრულებენ ყოველდღიურ მიმოწერას ან ეკონომიური ხასიათის საქმიანობას, უფრო მთავარს და სოფლისათვის საჭირბოროტო კითხვებს კი იხილავს სოფლის, ან თემის მაცხოვრებლებთა საერთო კრება.

საბჭოს წევრები თითქმის არ იკრიბებიან და არც აწარმოებენ რაიმე საბჭოსთან დაკავშირებულ მუშაობას. თავის თავად ცხადია, რომ ამნაირად დაყენებული სოფლის საბჭოს მუშაობა არასოდეს არ იქნება დამაკმაყოფილებელი და ნაყოფიერი.

იმ შემთხვევაში, როდესაც თემსაბჭოს სხდომები არა რეგულიარულად ხდება, მისი თავმჯდომარე მნიშვნელოვან პრინციპიალური ხასიათის საკითხებს მათ წინასწარ დაუმუშავებლად სვამს მაცხოვრებელთა საერთო კრებაზე სვამს მაცხოვრებელად. ამგვარ საკითხებს შეადგენენ: ხიდების და სასოფლო გზების შეკეთება, ყოველნაირი ფონდის დაარსება, ქოხ-სამკითხველოების გახსნა, წყაროების გამოყვანა და სხვა.

საერთო კრებაზედ დამსწრე საბჭოს წევრები ხშირად გამოსთქვამენ ერთი-მეორეს საწინააღმდეგო აზრებს. ვინაიდან წინასწარ არ არიან მსჯელობის საკითხთან გაცნობილნი და შეთანხმებულნი; ამას შედეგად მოსდევს ის, რომ საბჭოს ერთიანი, მთლიანი აზრი არ აქვს და საკითხის გადაჭრა ღებულობს არა სასურველ მსვლელობას. ამით მოხერხებულად სარგებლობენ საერთო კრება-ზედ დამსწრე მოკულაკე (შემძლებელი) ელემენტები და სწყდება რა საკითხი მათი სურვილისამბრ, ეცემა სათემო საბჭოს პრესტიჟი მშრომელ გლეხობის თვალში.

სულ სხვა სურათი გვექნება იმ მემთხვევაში, თუ რომელიმე საკითხი წინდაწინვე დეტალურად იქნება დამუშავებული საბჭოს სხდომაზედ. ამ შემთხვევაში საერთო კრებაზედ თავმჯდომარე გამოვა საბჭოს სახელით და უფრესად კრება გადასწყვეტს საკითხს საბჭოს სურვილისამებრ.

ამნაირი საბჭოები უეჭველად გამართლებენ მშრომელ გლეხების იმედებს და იქნებიან მათგან სრული ნდობით აღჭურვილნი.

იმ ცნობების მიხედვით, რომელიც ჩვენ მოგვეპოება უმრავლეს შემთხვევებში მაზრიან-მასკომები არ უწევენ რეგულიარულ და ცოცხალ ხელმძღვანელობას თემსაბჭოებს, და თუ რაიმე ხელმძღვანელობას აქვს ადგილი, ეს არის მხოლოდ და მხოლოდ შემთხვევითი ხასიათის მოვლენა

თემში მომუშაეთა თათბირი ძალიან იშვიათად იმართება მაზრაში, და თუ იწვევენ ამ თათბირს მხოლოდ იმისთვის, რომ ჩაატარონ რომელიმე კამპანია დაკერძოებული წესით.

ამიტომ საჭიროა აღდგენილი იქნეს მუდმივი კავშირი თემებსა და მაზრაიმასკომების შორის და თემსაბჭოების ხელმძღვანელობა-ინსტრუქტორობას ჰქონდეს სავალდებულო, სისტემატიური ხასიათი.

ამისათვის შემოღებული უნდა იქნეს მაზრაიმასკომების თვითეულ წევრის ნიმაგრება თემებთან და ცალკე სოფლის საბჭოებთან. ამ მიმაგრებულმა ამხანაგებმა უნდა სისტემატიურად ადევნონ თვალყური თემსაბჭოს და აღმასკომის მუშაობას, უნდა ეცადონენ საბჭოს სხდომებს, რომ იქვე, ადგილობრივად გამოარკვიონ და გამოსწორონ ზოგიერთი შეცდომები და მისცენ საჭიროებისა ინ ანმ ინ ინ ინ

რადიო-დეპეშები

(„ზაკოსტა“-ს ცნობებით)

საბჭოთა კავშირი და უცხოეთი

შვეიცარიის მიმართ გოიკოტი გრძელდება

მოსკოვი. 23 აპრ. მიწადმოქმედების სახალო კომისარიატი მიიწვიეს მესამე საერთაშორისო ენტომოლოგიურ კონგრესზე.

მიწვევის სპასუხოდ მიწადმოქმედების სახალხო კომისარმა სმირნოვმა გაუგზავნა კონგრესის მომწყობ კომიტეტს წერილი, რომელშიაც სწერს: მიწადმოქმედების სახალხო კომისარიატი დიდ მნიშვნელობას აძლევს ენტომოლოგების საერთაშორისო გაერთიანებას და მზად იქნებოდა თავის მხრივ ყოველგვარი

საბჭოთა სავაჭრო წარმომადგენლობანი ამერიკაში

მოსკოვი. 23 აპრ. „იზვესტია“-ი (საბჭოთა კავშირის საგაჭრო წარმომადგენლობა ამერიკაში) სსნის წარმომადგენლობას არგენტინაში (სამხრეთ ამერიკა); წარმომადგენლობის გახსნა განზრახულია აგრეთვე კანადაში და ბრაზილიაში. წარმომადგენლობათა გახსნის მიზანია ამ ქვეყნებისათვის საბჭოთა კავშირის საექსპორტო ნედლეულის მიწოდება და საიმპორტო მუშაობის ჩატარება.

პოლონეთის მრეწველები მოითხოვენ ვაჭრობას საბჭოთა კავშირთან.

ვარშავა. 23 აპრილი. მრეწველთა ენტრალურ კავშირის სხდომაზე მოსმენილი იქნა მრეწველთა ჯგუფის მემორანდუმი. **მემორანდუმში** აღნიშნულია, **რომ** ვაჭრობა პოლონეთსა და **საბჭოთა კავშირს** შორის ფართოდდება **და** რომ პოლონეთი **უნდა შეურიგდეს საგარეო ვაჭრობის მოწოპოლიას** საბჭოთა **კავშირში, მეზორანდუმი** ურჩევს **მთავრობას** დაარსოს **პოლონეთ-საბჭოთა კავშირის** საგაჭრო **პალატა** და **შეიტანოს** ბანკი.

ესტონეთის გარეშე საქმეთა მინისტრის განცხადება

რიგელი. 23 აპრ. საბჭოთა კავშირის სრულუფლებიან წარმომადგენელის შეკითხვაზე რიგაში შემდგარ სამხედრო წარმომადგენელთა კონფერენციის შესახებ, ესტონეთის გარეშე საქმეთა მინისტრმა პუსტამ წერილობით და ზეპირად განაცხადა, რომ კონფერენცია არ იყო მიმართული არც საბჭოთა კავშირის, არც რომელიმე სხვა სახელმწიფოს წინააღმდეგ. კონფერენციაზე ირჩეოდა მხოლოდ საკითხები ერთა ლიგის, განიარაღების და იარაღით ვაჭრობის შესახებ.

ვინ სთხზავს ყალბ დოკუმენტებს

„დეილი ჰერალდის“ წერილი

ლონდონი. 23 აპრილი. მუშათა პარტიის ორგანო „დეილი ჰერალდ“ პირველ გვერდზე თვალსაჩინო ადგილზე ათავსებს კომინტერნის აღმასკომის სახელზე ბერლინში დამზადებულ ყალბ ბლანკების ნიმუშს, როგორც ეს გამოქვეყნებული იყო „როტე ფანეს“ 24 მარტის ნომერში.

გაზეთი აღნიშნავს, რომ კომინტერნის აღმასკომის ყალბი ბლანკები დაკვეთილი იყო ბერლინში და **დაბეჭდა თეთრგვარდიელების აგენტის ბეჭისსკისათვის, რომელიც ატარებდა აგრეთვე დრუჟივსკის გვარს. „დეილი ჰერალდ“-ი** აღნიშნავს, რომ „ტაიმს“-ში და „დეილი ტელეგრაფ“-ში გამოქვეყნებული ყალბა დოკუმენტიც, რომელსაც **უწოდებ**ს კომინტერნის აღმასკომის ცირკულიარი ბულგარეთში 15 აპრილისათვის აჯახყების (დინიშნის შესახებ, დაბეჭდილი იყო ასეთივე ბლანკზე. გაზეთი ამტკიცებს, რომ „ტაიმს“-ში გამოქვეყნებული ბლანკი და ბერლინში გაკეთებული ყალბი ბლანკი ერთი და იგივეა. გაზეთი შემდეგ აცხადებს, რომ ეგრეთ წოდებული კომინტერნის ცირკულიარი წარმომადგენს აშკარა სიყალბეს.

„დეილი ჰერალდ“-ს გაჰყავს პარალელი ამ სიყალბესა და ე. წ. ზინოვიევის „წითელ წერილს“ შორის.

ამას გარდა **„დეილი ჰერალდ“-მა** ბულგარეთის ამბებს უძღვნა მოწინავე წერილი, რომელშიც ის შესაძლებლად სთვლის იმ ცნობების სიმართლეს, რომელთა მიხედვით თავდასხმა ბულგარეთში მოწყობილია მაკედონელთა ორგანიზაციის წევრების ან ანარქისტების მიერ. გაზეთი სწერს: **„ბულგარეთში ახლად გამოქვეყნებული დოკუმენტები წარმოადგენენ საზიზღარ, გაიძკერულ ცდას, რათა გაძლიერონ მტრობა რუსეთის ხალხის და მისი სახელმწიფო წესწყობილების წინააღმდეგ“.**

გაზეთი ერთმანეთს ადარებს „ზინოვიევის წერილის“ ინგლისის და ბულგარეთის ნიმუშებს და ფიქრობს, რომ ორივე ერთ წყაროდან გამომდინარეობს. დასასრულ გაზეთი სწერს: „ჩვენ ყოველთვის დარწმუნებული ვიყავით, რომ **ზინოვიევის წერილის წარმოშობა დროთა განმავლობაში გამოირკვეოდა. ეხლა ჩვენ ვიცით, თუ როგორ ითხზება ასეთი წერილები და ვისი საქმეა ეს. ჩვენ ვხედავთ უტყუარ კვალს“.**

„გაუმარჯოს მოსკოვს!“

გერმანიის „საგანგებო კომისიის“ საქმის გამო

ბანაჩენის გამოტანის შემდეგ.

ლეიპციგი. 23 აპრილი. გერმანიის „საგანგებო კომისიის“ პროცესზე განაჩენის **გამოქვეყნებას ბრალდებულები სრულიად დამშვიდებით შეხვდენ, ბრალდებულებმა** და სასამართლის **დარბაზში** მყოფმა **მუშებმა** დაიწყეს „ინტერნაციონალის“ **მღერა** და **დასტოვეს** სხდომის **დარბაზი** ძახილით: **„გაუმარჯოს მოსკოვს!“ „ძირს სიხსლისმღვრელი სასამართლო!“**

მუშები წითელ ყვავილებს სთავაზობდენ **მისჯილებს. ერთი მუშათაგანი** დაპატიჟებული **იქნა.**

შურისძიების აქტი.

ბერლინი. 23 აპრილი. „როტე ფანე“ ლეიპციგის სასამართლოს განაჩენის **გამო** აღნიშნავს, **რომ** მიუნენის საგანგებო **სასამართლოს** განაჩენით ლეევინს **დახვრეტის** შემდეგ გერმანიაში არ ყოფილა გამოტანილი არც ერთი სასიკვდილო განაჩენი **პოლიტიკურ** პროცესების **დროს. ეხლანდელი სასიკვდილო განაჩენი წარმოადგენს საერთაშორისო თეთრი ტერორის გამოხატულებას.** განაჩენი ამტკიცებს, რომ მიუხედავად ერთგვარ სტაბილიზაციისა, მბართველი კლასები მერყეევათ სთვლიან თავს.

კომპარტიის ცეკას მოწოდება **განაჩენს უწოდებს შურისძიების აქტს ბურჟუაზიის მხრივ.** იმ შინაარსისთვის, **რომელიც** მან განაცადა 1923 **წელს** და აგრეთვე სთვლიან **მას** დასაშინებელ **აქტათ** მუშების **წინააღმდეგ, რომელთაც** სურთ **წინააღმდეგობა** გაუწიონ **მძარცველთა, მზაგვრელთა** და **კაპიტალისტების** ბალ ინიშნებს.

საფრანგეთის ამბები

ერრიო „მიუდგომელი“.

პარიზი, 23 აპრილი. შეუდგა **რა** დეპუტატთა პალატის თავმჯდომარის თანამდებობის **შესრულებას,** ერრიომ **განაცხადა,** რომ ის შეეცდება **იყოს** მიუდგომელი; ერიომ ამავე **დროს** აღნიშნა, **რომ** ის **დარჩება** თავისი **დემოკრატიული** და **პაციფისტური** ზეხედულებების **ერთგული.**

ბიუჯეტი ორი თვით.

პარიზი, 23 აპრილი. **საფრანგეთის** დეპუტატთა **პალატამ** 420 ხმის **წინააღმდეგ** 38-სა **მიიღო** თვიური **ბიუჯეტები** მაისისა **და** ივნისისათვის.

საფრანგეთის სასამართლო ეხმარება თეთრგვარდიელებს

პარიზი. 23 აპრილი. მარსელიდან **მიღებული** ცნობით, **საკომერციო** სასამართლომ, **განიხილა** რა **სარჩელი,** აღძრული **საბჭოთა** მთავრობის **შიერ** „როპიტ“-ის (რუსეთის სანაოსნო **და** სავაჭრო **საზოგადოება** —ემიგრანტების **ორგანიზაცია,** რომელმაც **გაიტაცა** წინანდელი **საზოგადოების** გემების **ნაწილი**) **დროებითი** გამგეობის **წინააღმდეგ,** უარყო **სარჩელი,** رომელიც **სცნო** მიუღებლად.

„ცოცხალი ეკლესია“ პარიზში

პარიზი, 23 **აპრილი.** აქ **დაარსდა** „მართლმადიდებლობის **დამცველთა“** საზოგადოება, **რომელიც** მიემხრო ცოცხალ **ეკლესიას.** საზოგადოება **გატარდა** რეგისტრაციაში, **საბჭოთა** კავშირის **კონსულთან** **პარიზში.** თავის **პროგრამაში** საზოგადოება ერთგულებას **უცხადებს** საბჭოთა **მთავრობას და ემორჩილება** ამ **საეკლესიო რეუომს, რომელიც** არსებობს **საბჭოთა** კავშირში. ამ **საზოგადოების** **დაარსებამ** **სამინელი** **აღშფოთება** **გამოიწვია** **თეთრ** **ემიგრანტებს** **შორის.**

მილიერანის იერიშები

პარიზი, 23 **აპრილი.** ნაციონალურ **რესპუბლიკანურ** ლიგის **პოლიტიკურ** კრებაზე **მილიერანმა** **გაანაცხადა,** **რომ** ის **თავის** **არჩევას** **სენატში** **სთვლის** **ერროის** **კაბინეტის** **გაკიცხვათ.** **ამასთანავე** **მან** **სასტიკად** **გააკრიტიკა** **მემარცხენე** **ბლოკის** **პოლიტიკა.**

შემდეგ **მილერანმა** **დაადასტურა** **თავისი** **მტკიცე** **გადწყვეტილება** **განაგრძოს** **ბრძოლა,** **რათა** **გაატაროს** **თავისი** **პროგრამა** **მომავალ** **საქალაქო** **არჩევნებში.** **მან** **პროტესტი** **განაცხადა** **გერმანიის** **წინადადების** **წინააღმდეგ,** **რომლის** **მიზანია** **ავსტრიის** **შეერთება** **გერმანიასთან** **და** **ევროპის** **სასამართლოებში,** **რომ** **მეტის** **პატივისცემით** **მოეპყრან** **კანონს,** **აქ** **უბრალოთ** **ხდება** **ყველაფერი** **და** **ადამიანი** **არ** **აქვს** **ზეიმს** **და** **ცერემონიებს.**

მაგალითად, **მოსკოვის** **სახალხო** **სასამართლო** **მოთავსებულია** **ჩვეულებრივ** **ბინაზე,** **სადაც** **ერთი** **უბრალო** **დიდი** **ოთახი** **სხდომებისთვისაა.** **მაყურებელი** **ხალხი,** **დატყვევებულნი,** **მცველები** **და** **დამცველნი—ყველა** **ზის,** **სადაც** **კი** **მოხვდება.** **მაგიდაზე,** **რომელზედაც** **წითელი** **მაუდია** **გადაფარებული,** **ზის** **მოსამართლე** **ორი** **თანამოსამართლის** **და** **სტენოგრაფისტის** **თანდასწრებით.** **იქ** **ალარის** **არც** **პოლიცია,** **არც** **სასამართლოს** **მოკაული.** **ორი** **წითელარმიელი,** **რომელიც** **დარაჯობენ** **ტყვეებს,** **ზიან** **სკამებზე** **მაყურებლებთან** **ერთად.**

ჩვეულებრივად, **მოსამართლე** **არაა** **დაინტერესებული** **საქმის** **მხოლოდ** **იურიდიული** **მხარეთი** **და** **ხშირად** **კანონების** **კოდექსს** **სრულებით** **არ** **ახსენებს;** **მთავარი** **მიზანი,** **როგორც** **ეტყობა,** **იმაში** **მდგომარეობს,** **რომ** **ადამიანურად** **და** **სინდისიერად** **გამოარკვიოს** **საქმის** **ვითარება.** **აი** **რატომ** **არის** **აქ,** **რომ** **ღებულობენ** **მხედველობაში** **საქმის** **ისეთ** **ვითარებას,** **რომელსაც** **დასავლეთ** **ევროპის** **სასამართლოების** **უმრავლესობა** **სრულებით** **არ** **მიაქცევდენ** **ყურადღებას.**

სერიოზულ **სისხლის** **სამართლის** **საქმის** **გარჩევის** **დროს,** **როდესაც** **გამოდის** **სახელმწიფო** **ბრალდებული,** **ბრალდებულს** **ეძლევა** **დამცველი.** **ყოველი** **საქმის** **დაცვა** **დაშებულია,** **როგორც** **ეტყობა,** **მას** **იშვიათად** **მიმართავენ,** **რადგან** **ამის** **საჭიროება** **არ** **არის.**

რაც **შეეხება** **ამ** **სასამართლოების** **მიუდგომლობას,** **საერთო** **აზრი** **ასეთია,** **რომ** **სასწორი** **იხრება** **მუშებისაკენ** **წინააღმდეგ** **მდიდრებისა** **და** **ამას** **სთვლიან** **სამართლიანად,** **რადგან** **სხვა** **ქვეყნებშიდაც** **სასამართლო** **იჩენს** **მიდგომილობას,** **მხოლოდ** **არა** **მუშების** **სასარგებლოდ.**

დელეგაცია **დარწმუნებულია,** **რომ** **პირადი** **უშიშროება** **და** **საზოგადოებრივი** **წესიერება** **კაპიტალისტურ** **ქალაქებში** **უფრო** **უზრუნველყოფილია,** **ვიდრე** **ევროპის** **დიდ** **უმრავლეს** **ქვეყნებში,** **რომ** **ახალ** **სასამართლოებში** **მართალ-მსაჯულება** **საკმარისლიანად** **სწარმოებს,** **რომ** **ახალი** **კოდექსი,** **რომელიც** **ქმნის** **სასამართლოს** **ახალ** **წესებს,** **და** **სასამართლო** **ჯერ** **კიდევ** **იმყოფება** **განვითარების** **პროცესში,** **მაინც** **სრულიად** **ასრულებს** **დაკისრებულ** **ამოცანებს;** **ეს** **ხელს** **არ** **უშლის** **ახლო** **მომავალში** **კანონის** **და** **ადვოკატურის** **ორგანიზაცია** **განვითარდეს** **რევოლიუციის** **პრინციპების** **უკვეთ** **შესათანხმებლად** **ევროპის** **სამოქალაქო** **აქო** **და** **საავაჭრო** **უფლებების** **დაწესებულ** **კანონებთან.**

ახალ **სახელმწიფოში** **სასამართლო** **დაწესებულებანი** **თავის** **ორგანიზაციის** **სრულყოფით** **აუცილებლად** **ჩამოორჩენიან** **ხოლმე.** **ახალი** **სასამართლო** **დაწესებულებანი** **კავშირობა** **ჯერ** **კიდევ** **დაწყებითი** **ხანაში** **იმყოფებიან,** **მაგრამ** **შესამჩნევ** **როლს** **ითამაშებენ** **და** **შესაძლებელია** **ეს** **როლი** **მთავარი** **აღმოჩნდეს** **საბჭოთა** **წესწყობილების** **შემდეგი** **განვითარებისათვის.**

საზოგადოება, არწმუნოება და ზნეობა.

სისულელე **იქნებოდა** **გვეფიქრა,** **რომ** **საბჭოთა** **სისტემა** **ქვეყნის** **ყველა** **კუნჭულშია** **შეჭრილი.** **მაგრამ** **კიდევ** **მეტი** **შეცდომა** **იქნებოდა** **გაგვეცხადებია,** **რომ** **საბჭოთა** **სისტემა** **დამყარებულია** **მხოლოდ** **მსხვილ** **ცენტრებში** **და** **რამოდენიმე** **ვერსის** **მანძილზე** **რკინის** **გზის** **ხაზიდან.** **ეკვს** **გარეშეა,** **რომ** **საბჭოთა** **წყობილებას** **მხარს** **უჭერს** **სამრეწველოების** **მუშების** **მთელი** **მასა,** **გლეხები** **და** **აგრეთვე** **ყველა** **ის** **პირნი** **ყოფილ** **ბურჟუაზიიდან,** **რომელნიც** **მიემხრენ** **მეძრაობას** **თავისი** **რწმენით,** **ან** **სხვა** **ვითარების** **გამო.**

საკმარისია **იმაზე** **მითითება,** **რომ** **საბჭოთა** **რესპუბლიკების** **133** **მილიონ** **მცხოვრებთაგან** **21** **მილიონი** **ცხოვრობს** **ქალაქებსა** **და** **სამრეწველო** **ცენტრებში,** **და** **ამ** **რიცხვიდან** **ხუთ** **მილიონ** **ნახევარი,** **ე.** **ი.** **25** **პროცენტი,** **პროფესიონალური** **კავშირის** **წევრებია** **და** **უშუალოთ** **ჩაერიცა,** **ვიდრე** **დასავლეთ** **ევროპის** **ადგილობრივ** **ქალაქებში.**

თავის **მოგზაურობის** **დროს** **დელეგაცია,** **ჯერ** **კიდევ** **მაშინ,** **როდესაც** **მოგზაურობა** **ხდებოდა** **არაოფიციალურად** **და** **მხლებლების** **გარეშე,** **არასოდეს** **არ** **უფრთხილდებოდა** **თავის** **ნივთების** **დაკარგვას** **და** **მხოლოდ** **ერთხელ** **მოხდა** **ქურდობა—ამერიკა-კავკასიაში.** **და** **ეს** **მაშინ,** **როდესაც** **იგივე** **დელეგაციის** **ერთ-ერთი** **წევრი,** **ინგლისიდან** **მოსული** **შემდეგ,** **შეხვედრილ** **სახელმწიფოს** **ერთ-ერთ** **სატახტო** **ქალაქში** **ამაჯერ** **იყო** **გაქურდული** **ოთხი** **დღის** **განმავლობაში.**

საზღვარ **გარეთ** **ცოტა** **ყურადღება** **მიაქციეს** **სასამართლოს** **საინტერესო** **დაწესებულებებს** **და** **საბჭოთა** **კავშირის** **კანონმდებლობას,** **რაც** **გამომწვეული** **იყო** **სრულიად** **დაუსაბუთებელ** **ხმებიო** **ჩეკაზე** **და** **სამხედრო** **კოჰეზიზმის** **დროს** **კონტრ-რევოლიუციის** **ორგანიზაციულად** **ჩაქრობაზე.**

სახელმწიფო **პოლიტიკური** **სამართველო** **(Г. П. У.)** **ამჟამად** **წარმოადგენს** **ორგანიზაციას,** **რომელიც** **გავს** **ჩვენს** **მომძებნ** **განყოფილებას.** **დაწესებულება** **მოთავსებულია** **მოსკოვის** **ერთ-ერთ** **მთავარ** **მოედანზე,** **როგორც** **ჩვეულებრივი** **სახელმწიფო** **დაწესებულება,** **რომელიც** **სულ** **არ** **გავს** **ჩვენ** **სკოტლანდ-იარდას** **(ინგლისის** **სისხლის** **სამართლის** **განყოფილება).**

გეპეუს **აქვს** **კიდევ** **პოლიტიკური** **ამოცანები:** **ხშირად** **კიდევ** **აღმოაჩენენ** **ხოლმე** **კონტრ-რევოლიუციონურ** **შეთქმულებას** **და** **სიკვდილით** **დასჯის** **განაჩენი** **შეიძლება** **გამოტანილ** **იქნეს,** **მხოლოდ** **ასეთი** **განაჩენ** **გამოაქვს** **სასამართლოს.** **ჩვეულებრივი** **მოვალეობა** **„გეპეუსი“** **გამოიხატება** **საპოლიციო** **სამსახურში,** **რომელიც** **თვალყურს** **ადევნებს** **საზოგადოებრივ** **წესიერებას** **და** **აწარმოებს** **კონტრაბანდასთან** **ბრძოლას.**

დელეგაცია **იმ** **დასკვნამდე** **მივიდა,** **რომ** **საზოგადოებრივი** **წესიერება** **საბჭოთა** **რესპუბლიკების** **კავშირში** **ამ** **ჟამად** **გაცილებით** **უზრუნველყოფილია,** **ვიდრე** **ევროპის** **დიდ** **უმრავლეს** **ქალაქებში.**

ინგლისი **ასულდგმულებდა** **ქურთისტანის** **მეამბოხეებს.**

ანგორა. 24 **აპრილი.** **ოსმალეთის** **გაზეთები** **იუწყებიან,** **რომ** **მეამბოხეებმა** **მიწერ-მოწერა** **გამართეს** **ინგლისელებთან** **და** **ჩერქეზებთან.** **ინგლისელები** **განაგრძობენ** **ნესტორიელების** **შეიარაღებას** **საზღვარზე.**

საალყო **წესები** **აღმოსავლეთის** **ოლქებში.**

ანგორა. 24 **აპრილი.** **ოსმალეთის** **მეჯლისმა** **მიიწონა** **მთავრობის** **წინადადება** **აღმოსავლეთის** **ოლქებში** **საალყო** **წესების** 7 **თვით** **გაგრძელების** **შესახებ.**

ოსმალეთში

ქურთების აჯანყებას ბოლო ეღება.

ანგორა. 24 **აპრილი.** **მეამბოხეთა** **ერთი** **ნაწილი** **გაიქცა** **შერეფედინის** **მთებში.** **უკანასკნელ** **ცნობების** **მიხედვით** **სილვანის** **ოლქში** **გაცხარებული** **ბრძოლა,** **რომელიც** **რამდენიმე** **დღის** **განმავლობაში** **სწარმოებდა** **მეამბოხეთა** **უკიდეგანო** **დამთავრდა.** **ხალვანი** **დ** **კავებულია** **მთავრობის** **ჯარების** **მიერ.** **მეამბოხეები** **სცდილობენ** **გამაგრებას** **სამხრეთით.**

შერეფედინის **მთები** **გარშემორტყმულია** **მთავრობის** **ჯარების** **მიერ.**

გელგიაში

ვანდერველდეს კაბინეტი არ შესდგება

პარიზი. 23 **აპრილი.** **ბრიუსელში** **გაიხსნა** **ბელგიის** **მუშათა** **პარტიის** **საგანგებო** **ყრილობა.**

გაიმართა **კამათი** **იმის** **შესახებ,** **თუ** **რომელი** **მთავრობა** **უნდა** **იქნეს** **შედგენილი,** **წმინდა** **სოციალისტური,** **თუ** **მთავრობა** **ბურჟუაზიულ** **პარტიების** **მოხაწილეობით.** 413 **ხმის** **უმრავლესობით,** **წინააღმდეგ** 173-**სა** **ყრილობამ** **დაადგინა** **შეწყდეს** **მოლაპარაკება** **კაბინეტის** **შედგენის** **საკითხის** **შესახებ.**

მასტოდონტის ჩონჩხის ჰოვნა

ლენინგრადი. 24 **აპრილი.** **შუა** **აზიის** **ქალაქ** **აულიე-ატას** **მიდამოებში** **სილაში** **აღმოჩენილ** **იქნა** **მასტოდონტის** (**ისტორიის** **წინა** **პერიოდის** **უზარმაზარი** (**ცხოველის**) **ჩონჩხი.**

პოლონეთ-ჩეხო-სლოვაკიის შეთანხმება

პარიზი. 23 **აპრილი.** **საფრანგეთის** **ბურჟუაზიული** **და** **პოლიტიკური** **წრეები** **ესალმებიან** **ბენეშის** **ჩასვლას** **ვარშავაში** **და** **პოლონეთ-ჩეხიის** **ხელშეკრულების** **დადებას,** **პრესა** **სთვლის** **პოლონეთ-ჩეხიის** **შეთანხმებას** **მომავალ** **საგარანტიო** **ხელშეკრულებით** **გამოწვეულ** **შიშის** **ნაყოფად,** **ვინაიდან** **ხელშეკრულებაც** **ემუქრება** **პოლონეთის** **და** **ჩეხოსლოვაკიის** **საზღვრებს** **გერმანიასთან.**

მთელი **ბურჟუაზიული** **პრესა** **გამოსთქვამს** **კმაყოფილებას** **ბალტიის** **ზღვიდან** **ადრიატიკის** **ზღვამდე** **სახელმწიფოების** **ბლოკის** **შედგენის** **გამო.** **გაზეთ** „**ენფორმასიონის**“ **სიტყვით,** **ეს** **ბლოკი** **წარმოადგენს** „**ჯებრის**“ **გერმანიასა** **და** „**მოსკოვის**“ **შორის.**

გაზეთი „**ტანი**“, **აღნიშნავს** **რა** **საფრანგეთის** **პოლონეთის** **და** **ჩეხოსლოვაკიის** **მეგობრობას,** **გამოსთქვამს** **რწმენას,** **რომ** **წარმატებით** **დასრულდება** **მოლაპარაკება** **ვარშავაში.** **გაზეთი** **აღნიშნავს,** **რომ** **ეხლანდელი** **დაახლოება** **პოლონეთისა** **და** **ჩეხო-სლოვაკიის** **შორის** **ნიადაგს** **მოამზადებს** **უფრო** **მჟედრო** **თანამშრომლობისათვის.**

„**არც** **ერთი** **ქვეყანა—სწერს** **გაზეთი,** **არავის** **არ** **ემუქრება.** **მათ** **სურთ** **მხოლოდ** **შეინარჩუნონ** **ტერიტორიის** **მთლიანობა,** **რომელსაც** **გერმანია** **კვლავ** **ემუქრება.** **პოლონეთის** **და** **ჩეხო-სლოვაკიის** **დაახლოება** **ხელს** **შეუწყობს** **ევროპაში** **მშვიდობიანობის** **განმტკიცებას** **გერმანიის** **საშიშროების** **და** **რუსეთის** **ბოლშევიზმის** **წინააღმდეგ**“.

ბოვე „**ჟურნალ** **დე-დებას**“ **ფურცელზე** **იწონებს** **რა** **პოლონეთ-ჩეხიის** **ხელშეკრულებას,** **აცხადებს:** „**მოსკოვის** **მთავრობა,** **რომლის** **შინაური** **პოლიტიკური** **დაბრკოლება** **თანდათან** **იზრდება,** **სცდილობს** **ყველგან** **ხანძარის** **დანთებას.** **იგი** **შეეცადა** **ხელახლა** **გამიეწვია** **ბულგარეთში** **სისხლისმღვრელი** **შეტაკება.** **ყველა** **კულტურულნი** **სახელმწიფოები,** **განსაკუთრებით** **ბულგარეთის** **მეზობლები,** **დაინტერესებული** **არიან.** **იმაში,** **რათა** **საბჭოთა** **ინტრიგებს** **ერთხელ** **და** **სამუდამოთ** **ბოლო** **მოეღოს**“.

საარჩევნო გრძოლის გამწვავება გერმანიაში

ბერლინი. 23 **აპრ.** **საარჩევნო** **კამპანიას** **გერმანიაში** **აქვს** **დღეს** **უფრო** **მწვავე** **ხასიათი,** **ვიდრე** **მარტში** **პირველ** **ხმის** **მიცემის** **დროს.** **მემარჯვენე** **და** **მემარცხენე** **ბლოკთა** **მოწოდებთ** **ახალ-ახალ** **დროშებს** **აფრიალებენ** **კერძო** **პირთა** **სახლებზე.** **გარდა** „**დროშებით** **ბრძოლისა**“, **ღამე** **არ** **გაიელის** **ისე,** **რომ** **არ** **მოხდეს** **სეროიული** **შეტაკება** „**შავ-თეთრ-წითელ**“ (**მონარქისტულ**) **და** „**შავ-წითელ-ოქროს** **ფერ**“ (**რესპუბლიკანურ**) **ახალგაზრდობის** **კავშირებს** **შორის.**

მთავრობამ **გამოაქვეყნა** **გაფრთხილება,** **რომ** **არჩევნების** **დღეს** **მიღებული** **იქნება** **განსაკუთრებული** **ზომები** **წესრიგის** **დასაცავად.** **პოლიცია** **მზადაა** **საბრძოლველად.**

„კომუნისტი“

მიიღება **ხელის** **მოწერა** **ფასიანი** **ჟურნალებზე**

მაისის **განმავლობაში** **ხელის** **მოწერა** **მიიღება:**

I. **ჟურნალი** „**ჩირაღდანი**“—**ოცი** **ნომერი** (№ 9 **და** 10)

II. „ „**მეცნიერება** **და** **ტექნიკა**“ **ოცი** **ნომ.** (№ 9 **ბ** 10)

ჰანეგის სამეფოში

ბენეში **გაემგზავრა** **ვარშავიდან.**

ვარშავა, 23 **აპრილი.** **სავაჭროდა** **საარბიტრაჟო** **ხელშეკრულებების** **ხელის** **მოწერის** **შემდეგ** **ბენეში** **გაემგზავრა** **ვარშავიდან.**

მოითხოვენ **სასოფლო-სამეურნეო** **მუშათა** **გაფიცვის** **შეწყვეტას.**

ვარშავა, 23 **აპრილი.** **ნაციონალ-დემოკრატებმა** **სეიმში** **შეიტანეს** **შეკითხვა** **და** **მოითხოვდენ** **მთავრობისაგან** **სასწრაფო** **რეპრესიულ** **ზომების** **მიღებას** **სასოფლო-სამეურნეო** **მუშათა** **გაფიცვის** **შესაწყვეტად.**

კომპარტიის **წევრობისათვის.**

ვარშავა, 23 **აპრილი.** **ვარშავის** **ყუმბარების** **დამამზადებელ** **ფაბრიკაში** **საიდუმლო** **პოლიციამ** **დაიპატიმრა** 40 **კაცი,** **რომელთაც** **ბრალად** **ედებათ** **კომპარტიაში** **მუშობა.**

პროვოკატორების **პროცესი.**

ვარშავა, 23 **აპრილი.** „**კურიერი** **ჩერვონ-„ში**“ **მოთავსებულია** **ცნობა** **იმის** **შესახებ,** **რომ** 23 **აპრილს** **საოლქო** **სასამართლოში** **დაიწყება** **იმ** **პირთა** **პროცესი,** **რომელთაც** **გაზეთი** **უწოდებს** „**საბჭოთა** **საელჩოს** **ჯაშუშებს** **ვარშავაში**“.

ცნობა **დაწერილია** **თაგუდოდ** **ელოთი.** **ნამდვილათ** **კი** **ბრალდებულთა** **ნაწილი** **პროვოკაციული** **მეცნიერებისა** **გამოცხადდა** **სრულუფლებიან** **წარმადგენლობაში** **და** **უკანასკნელნი** **ელჩებას.**

სამი **ჯგუფი.**

ვარშავა, 23 **აპრილი.** **8** **თვიანდის** **ოლქში** **პარტიზანულ** **მოძრაობის** **გამო** **დაპატიმრებული** 600 **კაცი** **გაყოფილია** 3 **ჯგუფად:** **დაბრალებით** 20 **კაცი** **გადაეცა** **სავეიდ** **სამართლოს.** 116—**საოლქო** **სასამართლოს,** **დანარჩენები** **დაისაჯებიან** **ადმინისტრატიული** **წესით.**

საერთო **პასუხი.**

ვარშავა, 23 **აპრილი.** **ეკონომიკურ** **ტებთან** **საუბრის** **დროს** **პოლონეთის** **უკრაინულ** **უნივერსიტეტის** **დამფუძნებელ** **ვის** **და** **უკრაინელ** **სტუდენტებს** **ათვის** **სტიპენდიების** **მოსპობის** **შესახებ** **გავრცელებულ** **ხმების** **გამო** **ბენეშმა** **განაცხადა,** **რომ** **ეს** **საკითხი** **რომელიც** **ეხება** **მხოლოდ** **პოლონეთსა** **და** **ჩეხო-სლოვაკიას,** **უკვე** **მოწესრიგებულია.**

საგადასახადო სისტემის შეცვლის პროექტი

მოსკოვი. 24 **აპრილი.** **შინა** **ვაჭრობის** **სახ.** **კომისარიატმა** **შეიმუშავა** **საგადასახადო** **სისტემის** **შეცვლის** **პროექტი.** **ცვლილება** **ეხება,** **უმთავრესად** **კერძო** **ვაჭრობას** **და** **კერძოთ** **საწვრილმანოს,**

რათა **შეიქმნას** **სათანადო** **პირობები** **საწვრილმანო** **ვაჭრობის** **განვითარებისათვის,** **განსაკუთრებით,** **სოფლად,** **შინა** **ვაჭრობის** **სახ.** **კომისარიატი** **წინადადებას** **იძლევა** **განთავისუფლებული** **იქნას** **სარეწო** **გადასახადისაგან** **საწვრილმანო** **ვაჭრობა** **იაფფასიან** **საქონლით** **შემსუბუქებული** **იქნას** **დანარჩენი** **საწვრილმანო** **ვაჭრობის** **დაბეგვრა** **მიეკუთვნოს** **იგი,—თუ** **ვაჭრობა** **სწარმოებს,** **ფართო** **მოხმარების** **საგნებით—პირად** **სამრეწველო** **მეშვეობით.**

კანონპროექტი **წარედგინება** **ფინანსთა** **სახ.** **კომისარიატს** **შეთანხმებულად,** **რის** **შემდეგ** **იგი** **დაეცემა** **განსახილველად,** **უმაღლეს** **საკანონმდებლო** **დაწეს** **ებულებს.**

საბჭოთა რადიო-ტექნიკის განვითარება

მოსკოვი, 23 **აპრილი.** **ნიჟნი-ნოვგოროდის** **რადიო-ლაბორატორიამ** **კომინტერნის** **სახელობის** **რადიოსადგურიდან** **მოახდინა** **ცდები** **რადიო-** **გადაცემისა** **ახალი** **სისტემით—მოკლე** **ტალღებათ** **ბონჩბრუევიჩის** **სისტემის** **ერთი** **მძლავრი** **ლამპის** **დახმარებით.**

გუშინ **მიღებული** **იქნა** **ცნობა,** **რომ** **ეს** **გადაცემა** **ამერიკაში** **მიღებული** **იქნა** **განსაკუთრებული** **სიძლიერით.** **მიმღები** **სადგური** **კუნძულ** **პორტა-რიკოზე** (**მექსიკის** **ყურეში**) **იტყობინება,** **რომ** **ჩვენმა** **გადაცემამ** **გააყრუა** **ჩრთიოლოეთ** **ამერიკის** **და** **თორეულნი** **არიან** **საბჭოთა** **წყობილების** **მუშაობაში.**

80 **მილიონი** **გლეხობისა** **უფრო** **ნაკლებათ** **არის** **ჩაბმული** **მუშაობაში,** **მაგრამ** **აქ** **საჭიროა** **გვახსოვდეს,** **რომ** **არსებული** **წესწყობილება** **ჩამოყალიბდა** **სულ** **სამი** **წლის** **წინად,** **როდესაც** **შეცვლილ** **იქნა** **სამხედრო** **კომუნიზმი.**

ეხლა **ყველა** **აღიარებს,** **რომ** **გლეხობის** **ამუშავება,** **მისი** **აღზრდა** **და** **დაახლოება** **ძალიან** **ადვილია,** **თუ** **მიეცა** **მას** **ფართე** **წარმომადგენლობის** **უფლება** **მთავრობის** **ორგანოებში** **და** **მიეჩვია** **ადგილობრივ** **თვითმართველობას.**

საბჭოთა **წყობილების** **ძირითადი** **მიზანი** **არის** **შექმნა** **ისეთი** **სახელმწიფოსი** **და** **საზოგადოების** **რომელიც** **საჭიროა** **და** **სასარგებლო** **მუშებისათვის** (**მუშებათ** **იგულისხმება** **ყველა** **ფიზიკური** **და** **გონებრივი** **მომუშავე**).

მუშას **სამუშაო** **ხელფასი** **ეძლევა** **იმის** **მიხედვით,** **თუ** **როგორ** **სამუშაოვარს** **ასრულებს** **იგი.** **სამუშაოვრის** **ხელფასის** **ამ** **მინიმუმმა** **უნდა** **დაფაროს** **მისი** **ყველა** **აუცილებელი** **მოთხოვნილება.** **საზოგადოებრივი** **გარეთობა,** **მოგზაურობა,** **ყოველწლიური** **შვებულება,** **საექიმო** **ხარჯები,** **სოციალური** **უზრუნველყოფა** **და** **საბინაო** **ხარჯები** **ქმაყოფილდება** **უმთავრესად** **სახელმწიფოს** **შემწეობით.**

რაც **შეეხება** **გლეხს,** **ან** **სოფლის** **მუშას,** **მისი** **სახნავ-სათესი** **მიწა** **და** **სახლი** **წარმოადგენს

საბჭოთა-ეკონომიური ბიბლიოთეკა
კომალეტი

ფინანსიური დახმარება ა ი კავ. კოოპერაციას

მოსკოვი, 24 აპრილი. ამიერ-კავკასიის კოოპერატიული კავშირის უფამდგომლობის გამო შრომისა და თავდაცვის საბჭომ დაადგინა მისცეს ამიერ-კავკასიის ს. ფ. ს. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს ამიერ-კავკასიის კოოპერაციისათვის 600,000 მანეთი 5 მილიონი ფონდიდან, რომელიც დანიშნულია 1924 | 25 წლის მეორე ნახევარში კოოპერაციის ფინანსიური დახმარებისათვის.

წითელ რესპუბლიკებში

რუსეთი

სამხედრო-სამეცნიერო საზოგადოებათა ყრილობა

მოსკოვი, 24 აპრილი. 20 მაისისათვის მოწვეულია სამხედრო-სამეცნიერო საზოგადოებათა ყრილობა

აეროპლანთა ტარების მეორე რეისი.

მოსკოვი, 24 აპრილი. 2 მაისს ლენინის სახელობის აგრომატარებელი დაიწყებს მეორე რეისს შემდეგი გეზით: მოსკოვი—რიაზანი—ტამბოვი—ვორონეჟი—კურსკი—ორიოლი—ბრიანსკი—მოსკოვი.

პროფკავშირთა დელეგატ ქალების შესახვედრა.

მოსკოვი, 24 აპრილი. ინგლისის პროფკავშირთა დელეგატ ქალების შესახვედრათ სრულიად—რუსეთის პროფკავშირთა ცენტრალურმა საბჭომ გაგზავნა რიგაში საგანგებო კომისია.

საბიუჯეტო გეგმა წლის მეორე ნახევრისათვის.

მოსკოვი, 24 აპრილი. საბჭოთა კავშირის ცაკის საბიუჯეტო კომისიის პლენუმზე, რომელიც შესდგა 22 აპრილს, მოსმენილ იქნა ამხ. ბრიუხანოვის მოხსენება 1924—1925 წლის მეორე ნახევრის საბიუჯეტო გეგმის შესახებ. პლენუმმა განიხილა და დაამტკიცა გეგმის საშემოსავლო ნაწილი, შემოსავალთა საერთო ჯამი განისაზღვრება 1,809.355,000 მანეთით, რაც 115,627,000 მანეთით აღემატება ცაკის მესამე სესიის მიერ მიღებულ ციფრებს. საბიუჯეტო გეგმის გასავლის ნაწილის განხილვა გადაიდო შემდეგი სხდომისათვის.

გლეხკომების სრულიად რუსეთის ყრილობა

მოსკოვი, 24 აპრილი. გაიხსნა გლეხკომების სრულიად რუსეთის მესამე ყრილობა. მისალმებებით გამოვიდნენ: დომბაღი—გლეხთა ინტერნაციონალის სახელით, მასარენტი—იტალიის გლეხობის სახელით, კლარა ცეტკინი—კომინტერნის სახელით და სხვები.

ამიერ-კავკასიის ფედერაციაში

საქართველო

მუშველელი პუნქტი

ფოთი, 24 აპრილი. ფოთში ეწყობა მუშველელი პუნქტი, რისთვისაც მოტორიან ნავზე „წითელ ოქტომბერზე“ ეწყობა მიმღებ-გადამცემი რადიო-სადგური, რომელშიაც დადგმული იქნება ახალი კოსტრუქციის აპარატი. მოწყობილი იქნება რადიოკავშირი შავი ზღვის ყველა ნავთსადგურებთან.

„ბრუნნავთის“ კომისია

ფოთი. 24 აპრილი. დღეს ტუაპსედან ფოთში ჩამოვიდა „ბროზნავთის“ კომისია, რომელიც ამუშავებს საკითხს ბროზნოდან ნავთსადენი მილის გაყვანის შესახებ. კომისიამ დაათვალიერა ნავთსადგური და მას უპირატესობა მიანიჭა ტუაპსეს წინაშე.

აზერბეიჯანი

საბჭოთა დაწესებულებების ფენდა.

ბაქო. 24 აპრილი. აზერბეიჯანის საბჭოთა დაწესებულებების გამწვანდი კომისიის მუშაობის შედეგი ასეთია: ბაქოსა და მის რაიონებში წმენდილი გატარდა 8.658 კაცი, აქედან დათხოვნილია 170.

ფაეტონდენები

ბაქო. 24 აპრილი. აზერბეიჯანის სახელმწიფო საგეგმო კომისიამ დაამტკიცა პროექტი განჯის და გეოქჩაის მაზრებში წყალსადენების გაყვანის შესახებ. განჯის წყალსადენის გაყვანა უნდა დასრულდეს ა. წ. 1 ოქტომბრისათვის.

პარტიული ცხოვრება

იუსტიციის სახალხო კომისარიატის კომუჯრედში

ა. წ. 17 აპრილს შესდგა იუსტკომის კომუჯრედის საერთო კრება, რომელზედაც დღის წესრიგში იდგა კომუჯრედის ბიუროს ანგარიში და ახალი ბიუროს არჩევა. ბიუროს ანგარიშის შესახებ მოხსენებით გამოვიდა ბიუროს პას. მგებელი მდივანი ამხ. ს. მეგრელიშვილი, რომელმაც ვრცლად გააცნო კრებას ბიუროს მუშაობა-მოღვაწეობა საანგარიშო 4 თვის განმავლობაში.

გაკეთებულ მოხსენებიდან გამოირკვა, რომ მთავარ მიღწევათ უნდა ჩაითვალოს ის, რომ უკანასკნელ ხანებში თითქმის 90 პროც. გადიდდა უპარტიო მასის მოზიდვა სხდომებზე და მათი დაინტერესება პარტიულ მუშაობით. თუ კი წინეთ ორი სამი უპარტიო ესწრებოდა კომუჯრედის ღია კრებებს, ეხლა უკვე ათეულები ესწრებიან და ყველანი ძლიერ დაინტერესებულნი არიან ამა თუ იმ საკითხით. უპარტიოთა შემოკრებას ხელი შეუწყო იანვარში გახსნილმა კულტკუთხემ, სადაც თითქმის ყოველ კვირაში აჩვენებენ კინო სურათებს რომელსაც დაწესებულების თანამშრომლები და მათი ოჯახის წევრები მრავლათ ესწრებიან. გარდა კინოსურათებისა კულტკუთხეში ხშირად იმართება მოხსენებები სხვა და სხვა საკერძოროტო საკითხებზე, რაც მეტად იპყრობს დამსწრე საზოგადოების ყურადღებას. საჭიროა, რომ ასეთი მოხსენებები იმართებოდეს უფრო ხშირად. ამასთანავე ერთად კულტკუთხესთან განზრახულია მოეწყოს პოლიტკოდნის, დრამატიული და სხვა წრეები, მაგრამ სხვა და სხვა დამაბრკოლებელ მიზეზების გამო ჯერ-ჯერობით ეს ვერ იქნა სისრულეში მოყვანილი.

1924 წლის დეკემბერში იუსტიციის კომისარიატში მოეწყო ახალგაზრდა ლ. კომკავშირის უჯრედი, რომელიც პირველ ხანებში თავის გარშემო იკრებდა მხოლოდ 6 წევრს. ამ ჟამად კი უჯრედი საგრძნობლად გაიზარდა. დღეს უჯრედში ირიცხება 19 წევრი და 10 კანდიდატამდე. კომუჯრედის ბიუროს ყავს სპეციალურათ გამოყოფილი ერთი ამხანაგი, რომლის ხელმძღვანელობით მუშაობს ზემოხსენებული უჯრედი.

სამხედრო ნაწილების კომუჯრედებთან მჭიდრო კავშირის დასამყარებლად ბიუროს ყავს გამოყოფილი თავისი წარმომადგენელი კავკასიის წითელ დროშოვან არმიის რევტრიბუნალის და საქ. დივიზიის რევტრიბუნალის უჯრედებში. ეს წარმომადგენლები სისტემატიურად ესწრებიან აღნიშნულ უჯრედების სხდომებს.

ქალთა შორის მუშაობის საწარმოებლად კომუჯრედის მიერ არჩეულია ამხ. გალდავას ქალი, რომლის მეშვეობით ხშირად იმართება თანამშრომელ ქალთა საერთო კრებები, სადაც უმთავრესად იკითხება მოხსენებები ქალთა მოძრაობის საკითხებზე.

კომუჯრედის ბიუროს მუშაობა კრებამ სცნო დამაკმაყოფილებლათ და უსურვა მომავალ ბიუროს უფრო მეტის ენერგიით განაგრძოს მუშაობა.

დასასრულ მოხდა ბიუროს არჩევა.

პარტკორი № 84.

ახალგაზრდათა კომუნისტური გვარდია

წყალსადენის კომკავშირის უჯრედი

მიუხედავათ იმისა, რომ ზემოხსენებულ უჯრედის წევრები გაფანტულნი არიან სხვადასხვა კერძო ქარხანაფაბრიკებში, მუშაობა უჯრედში და მაკმაყოფილებლად მიმდინარეობს.

2 წელი სრულდება მას შემდეგ, რაც ეს უჯრედი დაარსებულია. უწინ ის თავის გარშემო აერთიანებდა 9 წევრს, ამჟამად კი 36.

დისციპლინის მხრივ უჯრედი პირდაპირ თითით საჩვენებელია. უჯრედის წევრთა შორის ინტრიგას, ჩხუბს, ლოთობას და სხვ. ადგილი არა აქვს.

ჩვენი უჯრედი მიმაგრებულია წყალსადენის კომუჯრედთან №24. კავშირი და ურთიერთობა ზემოხსენებულ უჯრედებს შორის მჟიდროა. კომუჯრედს გამოყოფილი ყავს წარმომადგენელნი, რომელნიც აქტიურ მონაწილეობას იღებენ ა. ლ. კ. კ. უჯრედის მუშაობის გასაცხოველებლად.

რაც შეეხება რაიკომთან კავშირს, სამწუხაროდ უნდა აღინიშნოს, რომ ამ მხრივ ჩვენი უჯრედი ობლადაა მიტოვებული. 6 თვეა უჯრედს არ უნახავს რაიკომის წარმომადგენელი.

ჩვენს უჯრედს კომუჯრედთან ერთად აღებული აქვს შეფობა ს. ხაშმზე და წითელ არმიის ერთ-ერთ ნაწილზე, რომლებსაც საშეფო კომისია უწევს შეძლებისდაგვარად როგორც ნივთიერ, ისე კულტურულ დახმარებას.

საგიტაციო-საპროპაგანდო მუშაობის დარგში უჯრედის ბიუროს უაღრესად აქტიური. უჯრედის ბიუროს მიერ დაარსებულია 3 წრე: პოლიტუცოდინარეობის, წერა-კითხვის უცოდინარეობის საღამოკვიდაციო და თვითგანვითარების წრეები. ამხანაგებს გამოწერილი აქვთ გაზ. „სპარტაკი“-ს და „Юн. Прав.“-ს 32 ეკზემპლიარი.

უჯრედის თითქმის ყველა წევრები ჩაბმული არიან საზოგადოებრივი ორგანიზაციების სამუშაოებებშიაც.

ახკორი **თათარხანი.**

კომკავშირის კონფერენცია სენაკში

ახალსენაკი, 24 აპრილი. 23 აპრილს გაიხსნა ახალგ. ლენინურ კომკავშირის მეშვიდე სამხრო კონფერენცია. ესწრება 68 დელეგატიდა 8 წარმომდგენელი პიონერთა ორგანიზაციიდან. პრეზიდიუმ ს საპატიო წევრებად არჩეულნი არიან: რიკოვი, სტალინი, კალინინი, კლარა ცეტკინი, მახარაძე, ორჯონიკიძე, ოკუჯავა, ლომინაძე და ჩაპლინი. დამტკიცებულია შემდეგი დღის წესრიგი: 1) საერთაშორისო მდგომარეობა, 2) ანგარიში საქ. ახალგ. კომკავშირის ცაკის მუშაობის შესახებ, 3) სამხრო კომიტეტის ანგარიში, 4) სახალხო განათლების განყოფილების მოხსენება, 5) მოხსენება საპიონერო-მეურნეობის შესახებ და 6) არჩევნები.

სტატისტიკოსთა მესამე კონფერენცია

მეოთხე სხდომა.

საქართველოს სტატისტიკის ცენტრალური სამმართველოს მუშაობა

(მომხსენებელი ამხ. არ. რუხაძე).

საქართველოს სტატ. ცენტრალური სამმართველო სამი წლის განმავლობაში გამდიდრდა ისეთი მასალებით, რომელიც საკმაოდ ნათლად აუწყებს რესპუბლიკის სოციალურ-პოლიტიკურ ცხოვრებას. სტატ. ცენ. სამმართველოს მუშაობის ნაყოფიერებას ცხადათ მოწმობს მთავარი აღწერა, რომელიც ჩატარებული იქნა შედარებით მოკლე დროში.

1922 წლიდან 1924 წლამდე ჩატარდა საქართველოს ქალაქების მოსახლეობის აღწერა, საკავშირო-სამრეწველო აღწერა და სასოფლო-სამეურნეო აღწერა.

აღწერებით მიღებული მასალები მუშავდებოდა 1924 წლის განმავლობაში. დამუშავებულ მასალების ნაწილი გამოქვეყნებულია და ნაწილიც მზადდება გამოსაქვეყნებლად.

შემდეგ მომხსენებელი ეხება სტატ. ცენტ. სამმართველოს კონსტრუქციას, საქართველოს ავტონომიურ რეპუბლიკებში (აჭარისტანსა, აფხაზეთსა და სამხრეთოსეთში) მუშაობენ სტატისტიკური სამმართველოები. მაზრებში სამმართველოს აქვს თავისი ორგანოები—16 სტატბიურო და ერთი ქალაქის სტატბიურო (ფოთში).

საორგანიზაციო-საინსტრუქტორო დარში ნაყოფიერ მუშაობას აბრკოლებდა ის გარემოება, რომ ადგილობრივი სტატბიუროები იყენენ სამაზრო აღმასკომების ხარჯზე და მათი ბუმაობის ნაყოფიერება დამოკიდებული იყო აღმასკომის ფინანსიურ შესაძლებლობაზე. ამ მიზეზის გამო ყველა სტატბიურო ერთგვარ პირობებში არ ყოფილა. ზოგი სტატბიურო წარმატებით მუშაობდა, ზოგი კი (მაგ. რაჭის) სრულიად ცნობებს არ იძლეოდა. სტატბიუროს მუშაობას აბრკოლებდა აგრეთვე სუბიექტიური მოტივებიც.

1924 წლიდან სამაზრო სტატბიუროები გადაყვანილ იქნენ სახელმწიფო ბიუჯეტზე გადიდებულ იქნა აგრეთვე სტატბიუროს გამგეთა ჯამაგირები 19 მანეთიდან 75 მანეთამდე.

სახელმწიფო სტატისტიკის სუსტ მხარედ უნდა ჩაითვალოს მოხალისე კორესპონდენტების ქსელის სათანადო მოეწყობლობა შემდეგ მომხსენებელი ჩამოსთვლის სტატ. ცენტრ. სამმართველოს მიმდინარე სამუშაოებს.

ბუნებრივი მოძრაობის სტატისტიკის დარგში დამუშავებული იქნა 3 წლის მასალები, რომ ელიც მოკლე ხანში გამოქვეყნ დებიან.

სახალხო ჯანმრთელობ ის სტატისტიკის დარგში 1923 წლიდან, საკურნალო, დაწესებულებებში შემოღებულ იქნა დაავადმყოფების აღრიცვის საბარათო სისტემა.

სახალხო განათლების სტატისტიკის დარგში სამმართველო კრებდა და სისტემაში მოჰყავდა მასალები, რომელნიც შუქს ჰფენდენ სახალხო განათლების დღ ევანდელ მდგომარეობას.

ძირითად სამუშაოთაგან სწარმოებდა სასოფლო-სამეურნეო აღწერით მიღებული მასალის დამუშავება.

სტ. ცენტ. სამმარ თველოს მეორე ამოცანას შეადგენდა სასოფლო მეურნეობის ცალკე დარგების სტატისტიკო-ეკონომიურ გამოკვლევები. გასულ საანგარიშო პერიოდში მოხერხდა მხოლოდ მევენახეობის მდგ.მარეობის გამოკვლევა. გაზაფხულზე და შემოდგომით სწარმოებდა სასოფლო-მეურნეობის მმდინარე აღწერა (ნათესების მდგომარეობის და მოსავლიანობის გამოსარკვევად).

საანგარიშო პერიოდში გრძელდებოდა აგრეთვე მოსახლეობის კვების გამოკვლევა, რომელიც შეეხო საქართველოს მთავარ ქალაქებს.

შემდეგ მომხსენებელი მოკლე მიმოხილვას უკეთებს სამმართველ ოს მუშაობას სამრეწველო, სატარანპორტო, საკავშრო-საფინანსო, და შრომის სტატისტიკის დარგებში.

დასასრულ, მომხსენებელი მოკ ლედ ეხება სახელმწ. სტატისტიკის უახლოეს ამოცანებს.

აფხაზეთის სტატ. სამმართველ ოს მუშაობა

(მომხსენებელი ამხ. უსოვი)

აფხაზეთის სტატსამმართველოს მმართველის ამხ. უსოვის მოხსენებიდან ირკვევა, რომ აფხაზეთის სტატსამმართველო მეტად მოუწყობელი ყოფილა: არ ჰქონია საჭირო დგამი საჭირო ხელსაწყო და სხვ. პირველადი დაკვირვების ორგანიზაციებთან სამმართველო მთლად მოწყვეტილი ყოფილა, არც მოხალისე კორესპონდენტები ჰყოლია და არც საექსპერტო კომისიები ყოფილა ჩამოყალიბებული. მომხსენებელი აღნიშნავს, რომ სამმართველო ამ სიტყვის ნამდვილი მნიშვნელობით არ არსებობდა. მდგომარეობა თანდათან უმჯობესდება. სამმართველოს მუშაობას ხელს უშლის მომხსენებელის აზრით ის გარემოება, რომ მოელი ძირითადი მასალა აფხაზეთის ცხოვრების შესასწავლად მას არა აქვს სამმართველოში. გარდა ამისა მომხსენებელი მოითხოვს, რომ ყველა სტატისტიკურ მასალა აბხაზეთისა გადაეცეს მას დასამუშავებლად, უმისოთ კი მხოლოდ საქართველოს ც. ს. ს. დავალებების აღმასრულებელი როლი ერგება აფხაზეთის სტატსამმართველოს. სამმართველო ჯერ ისევ საორგანიზაციო ხანაშია და მომხსენებელის აზრით,—ეს ორ თვეს გასტანს. ვერც შტატით ყოფილა უზრუნველყოფილი, მეტადრე კვალიფიციურ მომუშავეთა მხრით. მომხსენებელს იმედი აქვს, რომ მომავალ კონფერენციაზე უფრო ვრცელი მოხსენებით გამოვა საქართველოს შესახებ.

საქართველოს ბეჭდვითი სიტყვის მუშაკთა მესამე ყრილობა

მესამე სხდომა

სხდომა იხსნება საღამოს 6 საათზე ამხ. **მალაშხიას** თავმჯდომარეობით.

ბეჭდვითი სიტყვის მუშაკთა სექციის მოღვაწეობა

სატარიფო-ეკონომიური მუშაობა

(მომხსენებელი ამხ. მილციონი)

სექცია თავის სატარიფო-ეკონომიურ მუშაობაში ხელმძღვანელობდა საქართველოს შ რომის კომისარიატის და პროფსაბჭოს მიერ მიღებულ დებულებებით. უნდა ითქვას, რომ ეს დებულებები ვერ იყო სათანადოთ დამუშავებული.

მიუხედავათ ამისა, სექციამ შესძლო ტარიფების გამომუშავება და ის ყოველ ღონეს ხმარობდა მათ ცხოვრებაში გასატარებლად.

სექციამ მოახერხა გაეტარებია შრომის ხელფასის მინიმუმი 12 მანეთის რაოდენობით—შეფარდებით 1: 8. ძნელი იყო სატარიფო მუშაობა დამუშავ ების ნორმების უქონლობის გამო. სწარმოებდა მუშაობა მათ გამოსამუშავებლათ და სექციის ახალ შემადგენლობას მოუხდება ამ მუშაობის დამთავრება.

რაც შეეხება ხელფასის რაოდენობას, უნდა აღინიშნოს, რომ ხელფასის მხრივ ცენტრში საქმე სათანადო დონეზეა დაყენებული, თუმცა ზოგიერთ დაწესებულებებში ხელფასი მცირეა. გაცილებით უფრო მცირეა ხელფასი პროვინციაში.

კულტურული მუშაობა

(მომხსენებელი ამხ. კუზმინა)

მნიშვნელოვან მიღწევათ კულტმუშაობის დარგში უნდა ჩაითვალოს ბეჭდვითი სიტყვის მუშაკთა კლუბის დაარსება, რომელთანაც მოეწყო სხვადასხვა კუთხეები და წრეები. კლუბთან არსებობს ბიბლიოთეკა, სადაც ჯერჯერობით 500 წიგნია. ბიბლიოთეკას ყავს 130 ხელისმოწერი, ე. ი. სექციის წევრთა მთელი რაოდენობის ერთი მეოთხედი, რაც დიდ მიღწევათ უნდა ჩაითვალოს, რადგან ბიბლიოთეკა არსებობს მხოლოდ 2—3 თვე.

კლუბთან არსებულ წრეებში მეცადინეობს სექციის 177 წევრი.

დიდი ყურადღება ჰქონდა მიქცეული მუშაობას მუშკორთა შორის. ამჟამად თბილისში და თბილისის მაზრაში აღრიცხვაზე აყვანილია 616 მუშკორი და გლეხკორი, მათ შორის 35 პროც. პარტიის წევრებია.

რაც შეეხება მუშკორთა დევნას, უნდა ითქვას, რომ ბრძოლა ამ მოვლენასთან ძნელია, რადგან დევნა სწარმოებს ფარულად, ფრთხილად. ყოველ შემთხვევაში, როდესაც ადგილი ჰქონდა მუშკორთა დევნას, დამნაშავენი პასუხისგებაში იყენენ მიცემული. ასეთი შემთხვევა იყო 40.

აღსანიშნავია, რომ დღემდე მოისუსტებს კავშირი მუშკორებსა და გლეხკორებს შორის. მუშკორთა და გლეხკორთა სრულიად საქართველოს ყრილობის შემდეგ ამ მოვლენას ბოლო მოეღება.

შრომის დაცვა.

(მომხსენებელი ამხ. მალაშხია).

სექციის უმთავრეს მიღწევად შრომის დაცვის დარგში უნდა ჩაითვალოს სექციაში გაერთიანებულ წარმოებათა მუშა-მოსამსახურეების შრომის პირობების გამოკვლევა, რომელიც მოახდინა გაერთიანებულ ადგილკომთან დაარსებულმა კომისიამ.

გამოკვლევამ დაგვანახვა, რომ შრომის პირობები მრავალ დაწესებულებებში არაა დამაკმაყოფილებელი. მიღებული ზომებით ეს დეფექტები გამოსწორებული იქნა.

შემდეგ ყურადღება ჰქონდა მიქცეული ჩვენი სექციის წევრების საბინაო პირობების გაუმჯობესებას და კოლექ. ხელშეკ. დაცვას.

დასასრულ უნდა აღინიშნოს, რომ გასულ საზამთრო სეზონში კურორტებზე გაიგზავნა სამი ამხანაგი.

მუშათა ცხოვრება

ბოროტ-მოქმედებას ბოლო უნდა მოეღოს

(პროკურატურისა და მუშათა და გლეხთა ინსპექციის საყურადღებოდ).

თბილისის დეპოზი მსახურობს თეთრგვარდიელი **ლევან კირაკოზოვი,** რომელიც რაღაც საშუალებით „შემფასებელ-საკონფლიქტო კომისიის“ მდივნად მოეწყო. კირაკოზოვმა ნათლიმამობის საშუალებით მოახერხა 3 თანრიგის მომატება, რომელიც მას არ ეკუთვნოდა. ის ძველი ჩინოვნიკია და მას ყოველნაირი ეშმაკობა ემარჯვება. მაგ. მას აუღია 9 თვის განმავლობაში **218 მან. 87 კაპ.,** რომელიც მას არ ეკუთვნოდა, კიდევ აუღია 5 თვის განმავლობაში ზედმეტი საათების **87 მან. 10 კაპ.,** ესეც არ ეკუთვნოდა, რადგანაც არ უმუშავნია. (ამის დამამტკიცებელი საბუთი ხელთა გვაქვს).

შეიძლება კიდევ ჰქონდეს მოქალაქე კირაკოზოვს ასეთი მორიგი ბოროტ-მოქმედება ჩადენილი. თუ კირაკოზოვისთანა წურბელები ასე ფლანგავენ მუშების ფულს, აშკარაა, რომ მაშინ საქმე წინ ვერ წაიწევს.

პროკურატურაგ და მუშათა და გლეხთა ინსპექციაგ, მიაქციე ამ საქმეს ყურადღება.

აგრეთვე აღსანიშნავია შემდეგი: მოქ. კირაკოზოვს საქმის წარმოება არ მიჰყავს ქართულ ენაზე, თუმცა ამას საჭიროება მოითხოვს.

მემანქანე **დ. ღანელი.**

ჩვენი ნივთიერი მდგომარეობა ძალიან მძიმეა

(მიწა-ტყის კავშირის საყურადღებოდ)

საქართველოს ტყის მუშა-მოსამსახურეების ნივთიერი მდგომარეობა ძალზე აუტანელია. სამკუთა რესპუბლიკებში, მგონი, არ მოიპოვება არც ერთ დაწესებულებაში ისეთი მუშამოსამსახურე, რომელსაც არ ჰქონდეს განაზღვრული მუშაობის დრო. ტყის მუშაკებისთვის კი ასეთი დრო ჯერ არ არსებობს.

მათთვინ გაერთიანებულია საქმის და უქმე დღეები. ამას კიდევ არა უშავს რა, რომ განსაზღვრულ საათებში იყოს მუშაობა. ტყის მცველი დილიდან დაღამებამდის იძულებული ხდება დაჰყოს ტყეში და ზოგჯერ ღამის თევაც კი უწევს იქ; და ამისთანა მდგომარეობაში მყოფ მუშებს არაგინ ყურადღებას არ აქცევს. მათი შრომის ხელფასი ძალზე მცირეა.

დროა ჩვენი მდგომარეობაც გაუმჯობესდეს.

ტყის მუშაკი.

მოუღეთ ბოლო მუშების უფულო ექსპლოატაციას

(მეტყევეთა კავშირის საყურადღებოდ).

გრაფის ქუჩაზე ფეხსაცმელების სახელოსნოების მომუშავეების რიცხვი უდრის 17—18 კაცს. ამ მუშებს არა აქვთ განსაზღვრული დრო მუშაობის. მათ უხდებათ ღამის—12—1 საათამდე მუშაობა. ხსენებული სახელოსნოები არის მიუვალ ალაგას. აქ მილიციონერი იშვიათად თუ გამოთვლის ხოლმე. ამით „ხაზინეები“ სარგებლობენ და ამნაირად ეწევიან მუშების ექსპლოატაციას.

ამას გარდა, ჩვენ, მუშები, ვერ ვღებულობთ კუთვნილ ჯამაგირს თვის დროზე. მაგ. სახ. № 12 მომუშავეს ამხ. ფ. ჯიბლაძეს ჯერაც არ აქვს მიღებული 8—9 თვის კუთვნილი ჯამაგირი; ასევე ექცევიან აღნიშნულ სახელოსნოების მუშებს სხვა ხაზინეები. ამ უბნის მთელ რიგ სახელოსნოების მომუშავეების უმრავლესობა არის კავშირის გაწევდარჩენილი და საჭიროა მოგვაქციოს კავშირმა ჯეროვანი ყურადღება.

ადგილობრივი მომუშავე

ვ. ლეკიშვილი.

ამათაც მიეცით სპეც-ტანისამოსი

(შრომის ინსპექტორის საყურადღებოდ).

რკინისგზის ორთქლმავალების ამწყობთა საამქროში ზოგიერთ მუშებს დაურიგდათ სპეც-ტანისამოსი, ზოგიერთებისთვის კი არ დაურიგებიათ ასეთები.

საკვირა ვიცოდეთ, თუ რით ხელმძღვანელობდა შრომის დაცვის კომისია, როდესაც ჭუჭყიან სამუშაოზე მომუშავეები მას გამორჩა ტანისამოსის დარიგების დროს.

საიარაღო სამქროს მუშებს და ზეინკლებს თუ ეკუთვნის სპეც-ტანისამოსი, ნუ თუ არ ეკუთვნის ასეთი სპილენძის გადამდუღებელ და ჩამომსხმელ მუშებს, როდესაც მათ ტანისამოსი ეწვით ცეცხლისა და ჭუჭყისაგან.

მუშა **ღამურა.**

საბჭოთა სისუფთავის დაცვა

(სანიტკომისიისადგილობრივ ბიუროებს).

მოქ. იანგელ შეხვ მორ სახლის ეზოში, რომ ორგანიზ ბელიც მგ ბ პირველი მთის ტრეის ქირის გასა № -ში, საშინელი უ მუშაობა ფოთაობ რასაც აუცილებლ დგენელ ავადმ ყველა. საჭიროა ხადგური ამას ყ მიექცეს. X.

ქრონიკა

— **კვირას აბანოები მუშაობენ.** ხვალ ყველა გოგირდის აბანო მუშაობს. მთელი წმოსავალი მოხმარდება ადაზოთა მუშა-მოსამსახურეებში კულტუშუაობის საქმეს.

— **ხე-ტყის გასატან** მდინარეების კალაპოტის გასაწმენდათ მიწ.-მოქ. სახ. კომისარიატის სატყეო განყოფილებამ შეადგინა გეგმა.

— **საქ. სახ. საგეგმო კომისიამ** საჭიროდ სცნო საქართველოში ღვინისა და სპირტეულობის გასაღების საქმე მიენდოს ერთ-ერთ სახელმწიფო დაწესებულებას.

— **საქ. მ.-გ. ინსპექციამ** გადასწყვიტა მჭიდრო კავშირი იქონიოს მუშკორებთან და გლეხკორებთან.

— **ტყის გამგეების დანიშვნა.** საქ. მ.-გ. ინსპექციამ ნება დართო სატყეო განყოფილებას სამაზრო აღმასკომებისგან დამოუკიდებლათ დანიშნოს ტყის გამგეები და მათი თანაშემწენი.

— **შრომის პირობების გამოკვლევა.** შრ. სახ. კომისარიატის შრომის დაცვის განყოფილება ამჟამად აწარმოებს ტყავის წარმოებებში შრომის პირობების გამოკვლევას.

— **ხელსაწყოების შეძენა.** შრომის სახ. კომისარიატს განზრახავა აქვს საზღვარ გარეთიდან გამოიწეროს პროფსნეულებათა გამომრკვევლაბორატორიისთვის საჭირო ხელსაწყოები.

— **მუშათა საბინაო** ამშენებლობის დამხმარე კომიტეტმა დაამტკიცა ადგილობრივ დამხმარე კომიტეტების ინსტრუქცია და დაუგზავნა მაზრებს.

— **საქართველოში ჩაის მეურნეობის** გასაუმჯობესებლათ ა | კ. სასოფლო-სამეურნეო ბანკმა ამ ერთი წლის განმავლობაში გასცა სესხად 278 ათასი მანეთი.

— **ფულადი დახმარება უმუშევრებს.** 20 აპრილს უმუშევართა დამხმარეგი განყოფილება გასცემს აპრილის თვის დახმარებას იმ უმუშევრებზე, რომელთაც აქვთ წიგნაკი № 2301-ზე ზევით.

შემოხვევები

— **დაჭრა.** 23 აპრილს, როსტოვის ქ. № 10, სახლის წინ ილიკო ვაბიქვრიშვილმა დასჭრა დანით თავისი ცოლი სოფიო. დაჭრილი გადგაზანეული იქნა საავადმყოფოში. მკვლელი დაპატიმრებულია.

— 23 აპრილს, საღამოს 8 საათზე იურიევის ქ. ვასილ ახალაციშვილმა დასჭრა დანით მუცელში თავისი ცოლი ალექსანდრა გარლევა. მიზეზი გამოურკვეველია.

— **თავის მოკვლა.** 23 აპრილს, დამით ქალაქის მთავარ სანერგეს ეზოში გამგის ბინაზე თავი მოიკლა სანადირო თოფით მარიან დმიტრაძისამ.

— **გაძარცვა.** ერეზოს სამილიციო რაიონიდან იტყობინებიან, რომ ადგილობრივ „ტყემლიან გორაზე“ გაძარცული იქნენ თბილისიდან მომავალნი სოფიო დოლიაშვილი, გიორგი ბურჭულური და სოსო ფოდალაშვილი, რომლებისთვისაც ეზოურთმევათ ნავაჭრი საქონელი.

— **ქურდების შეპყრობა.** 23 აპრილს, დილით ბნის მოედანზე გაჭურდული იქნა ვასილ ბაბაჯანოვი. მიღებულ ზომებით ბოროტ-მომქმედი შეპყრობილი იქნა. ის აღმოჩნდა აკოფ არტაზოვი.

— მე-10 მილიციის თანამშრომლებმა დაპატიმრეს არჩილ მჭედლიძე, რომელსაც აღმოაჩნდა ნაქურდალი ნივთები ზაალ ბერეზა გოგოლეფის ქ. № 22 ელისაბედ ჩომლიშვილის ბინიდან.

— **ქურდობა.** 23 აპრილს, დღისით კორლანოვის ქ. № 16, ელისაბედ ნიქელაძის დერეფანიდან მოპარული იქნა საოჯახო ნივთები.

— **საზამთრო სპეცტანისამოსის** ტარების დრო შრომის სახ. კომისარიატმა დანიშნა 15 ნოემბრიდან 1 აპრილამდე.

— **შრომის ნაყოფიერება.** მარტის განმავლობაში ავეჯლის წყალსადენის მუშების შრომის ნაყოფიერება თებერვალთან შედარებით გაიზარდა 23 პროც.

— **ელექტრონით სარგებლობა.** აპრილისათვის ტფილისში ითვლებოდა 9385 ელექტრონის ძალის მომხმარებელი (აბონენტი).

— **თბ. დამზღვევ სალაროს** მიმდინარე წლის პირველ ნახევარში შემოუვიდა 1,238,940 მ. 24 კ.

— **საექიმო დახმარება.** 1924 წ. 1 ოქტომბრიდან მიმდინარე წლის 1 აპრილამდე თბ. დამზღვევემა სალარომ თბ. აღმასკომის ჯანმრთელობის განყოფილებას საექიმო დახმარებისთვის გადასცა 309,665 მან.

— **თბილისის ურუ-მუნჯთა ურთიერთ დამხმარე საზოგადოება.** კვირას, აპრილის 26, დღის 12 საათზე, დანიშნულია ყრუთა და ყრუმუნჯთა საზოგადო კრება (მუშათა ცენტრალური კლუბი, ზემო დარაბაზი). საჭიროა კრებაზე ყველა ყრუმუნჯი შოვიდეს.

ხელოვნება

— **სახელმწიფო ოპერის თეატრში** დღეს გაიმართება ლ. სობინოვის გასტროლი. მიდის „დუბროვსკი“.

— **ოპერის სეზონის დახურვა.** 30 აპრილს დაიხურება ოპერის სეზონი. უკანასკნელად წარმოდგენილი იქნება „ბოგემა“ ნინა ვალაცეის მონაწილეობით.

— **სახალხო კომისარიატების კულტ-კუთხეში** (სპპიორის ქ. № 30) დღეს გაიმართება წარმოდგენა-კონცერტი მუშა-მოსამსახურეთათვის.

დღეს კინოებში

— ა პ ო ლ ო—„ორი ობოლი“.
— ა რ ფ ა ს ტ ო—„იქ სადაც ვაჭრობენ სულითა და ხორცით“.
— ს ო ლ ე ი—„როზიტა“.
— მ ი ნ ი ო ნ—„უბილეთო მგზავრი“.
— პ ა ლ ა ს ი—„რაფეს ქალწვილი“.
— თ ვ ი თ მ ფ რ ი ნ ა ვ ი—„ურავალი“.
— ო ა ზ ი ს—„ამერიკელი ქალის თავგადასავალი“.

ᲞᲠᲝᲕᲘᲜᲪᲘᲐᲨᲘ

ახალ აბაშის თემი

(სენაკის მაზრის სამხედრო კომისარიატის ინფორმაციისა).

გლეხკომის მუშაობა ა. წ. მარტის თვის.

ახალ-აბაშის თემის გლეხკომის მუშაობა დამაკმაყოფილებელია. დაბა აბაშაში სასადილოს და ფურნეს გარდა აპირებს ამ ახლო მომავალში კრამიტის ქარხნის გახსნას. გლეხკომმა გამოუწერა თემის 12 სამკითხველოს გაწ. „ახალი სოფელი“. იქ, სადაც სამკითხველო არ არსებობს, დავალებული აქვს ადგილობრივ სოფლის გლეხკომის წევრს წაუკითხოს გლეხობას გაზეთი.

ღარიბ გლეხს ბათუ გვაზავას დაეწვა სახლი და გლეხკომმა მისცა 60 ფ. სიმინდი და ფულით დახმარება გაუწია.

გრიგოლ ცომაიას ქვრივს დაეწვა სახლი. გლეხკომმა მას სახლი უყიდა.

ამ გლეხკომმა ... ღარიბებს ეხმარება წამლების ყიდვით, ტანისამოსით და ღარიბ გლეხებს სიკვდილის შემთხვევებში კუბოების ყიდვით და სხვა.

აგრეთვე სისტემატიურ სიმინდით დახმარებას ღებულობს 74 ღარიბი გლეხი.

ამას გარდა გლეხკომი აწარმოებს სიმინდის აპერაციას. მან დაამზადა რამოდენიმე ვაგონი სიმინდი და კიდევ გადაგზავნა სადაც ჯერს არს. ამ გლეხკომს სულ წევრები ჰყავს 600-დე და სწარმოებს ახლების ჩ

პარტიული და საბჭოთა ცალენდარი

პარტიული

არსრაიკომი იუწყება: დღეს, 25 აპრილს, საღამოს 6 საათზე, რაიკომის შენობაში შესდგება არსრაიკომის აგიტ.-პროპ. ორგანიზატორთა კრება.

ყველას დასწრება თავის დროზე სავალდებულოა.

მდივნის მაგიერ—მ ე ლ ა ძ ე.

ქალაქის რაიკომის მუშა და გლეხ-ქალთა განყოფილება იუწყება: დღეს, 25 აპრილს, საღამოს 5 ნახევარ საათზე, რაიკომის ბიუროს შესდგება ქალთა ორგანიზატორეს თათბირი.

დასწრება სავალდებულოა ქალთა ყველა ორგანიზატორებისთვის.

შაბათს 25 აპრილს, სრულ 1 საათზე, ლენინის რაიკომის ქალთა განყოფილების ბინაზე დანიშნულია ორგანიზატორ ქალთა თათბირი, დღის წესრიგში: 1. მაისის დღესასწაული, 2. მიმდინარე კითხვები. ორგანიზატორებს გთხოვთ დროზე გამძღარადდეთ.

თბილისის ფ. კ. ს. აცნობებს ყველა რაიონულ წრეების ფიზკორგებს, რომ კვირას, 26 აპრილს საღამოს 6 საათზე (ყოფილ სამხედრო სიბჭოროს შენობაში რუსთაველის პრ. № 2 დანიშნულია ფიზკორების საერთო კრება.

დღის წესრიგში დგანან საყურადღებო საკითხები.

დასწრება ყველა ფიზკორებისთვის სავალდებულოა—დაუგვიანებლათ.

ს. ა. ლ. კ. კ. თბილისის კომიტეტი აცნობებს ს. ა. ლ. კ. კ. ყველა წარმომადგენლებს საფაბრიკო-საქარხნო კომიტეტებში, ადგილკომებში, შემფასებელ-საკონფლიქტო კომისიებში და საწარმოო თათბირებში, რომ ოთხშაბათს, 29 აპრილს, საღამოს 5 საათზე, საქართველოს პროფკავშირთა საბჭოს მეორე დარბაზში შესდგება საქალაქო კრება ს. ა. ლ. კ. კ. წარმომადგენლებისა საფაბრიკო-საქარხნო კომიტეტებში, ადგილკომებში, შემფასებელ-საკონფლიქტო კომისიაში და საწარმოო თათბირებში შემდეგი დღის წესრიგით:

1. ლონისძიებების მიღება ახალგაზრდათა შრომის ნაყოფიერების გასაადიდებლათ.
2. კამპანიის დაწყება მოუაფთა ხარისხების გადიდებისათვის.
3. სხვადასხვა.

ყველა ზემოაღნიშნულ ამხანაგების დასწრება სავალდებულოა დაუგვიანებლივ.

ს. ა. ლ. კ. კ. თბილისის კომიტეტი იტყობინება, რომ სხვა კრებები ამ დღეს არ შესდგება.

ს. ა. ლ. კ. კ თბილისის კომიტეტის მდივნის მაგიერ გ ო ბ ე ჩ ი ა.
თბილისის კომიტეტის ეკონომ. განყოფ. გამგე ა კ ო პ ო ვ ი.

ვინ არის წინააღმდეგი.

ქალაქის რაიკომი იუწყება: დღეს, 25 აპრილს, საღამოს 5 საათზე და ხვალ, 26 აპრილს, დილის 10 საათზე, რაიკომის შენობაში მოხდება რაიკომის პრეზიდიუმის სხდომა პარტიაში მისაღებ და წესერთგან გადასარიცხ ამხანაგების შესახებ.

ვისაც რაიმე ცნობანი მოეპოვება ქვემო ჩამოთვლილ ამხანაგების შესახებ, ვთხოვთ აუწყონ რაიკომში წერილობით.

დღეს, 5 საათზე გამოწვეული არიან შემდეგი ამხანაგები:

უჯრედი № 48 ჭართ. მუშაკა: ჩიგოგიძე აკაკი, ბაკაშვილი სერგო, თოგანიძე ალ., მალაშურიძე ნიკო, სარალიძე გიორგი, სახუაძე ივანე, გოგიშვილი ლადო, ეკიდაშვილი ლუკა, ფარემუზაშვილი მოსე, ჯანუაშვილი გიორგი, ბუბუთაშვილი ვარლამ, ვიგაშვილი ილია, შენგელია ვიქტორ, კონტრიძე გიორგი, ლოლობერიძე კაპიტონ, მახარაძე დავით, მხეიძე მიხეილ, არსალიანი პაველ, ბურეზაშვილი ტიგრან, გეგენავა ალ., ნოხაძე ნიკ. მგელაძე შალვა, ალიბეგაშვილი ივანე, კოპალეიშვილი ვარლამ, დონაძე ათანეს, ხარიძე ლევან, ხუციშვილი გიორგი, ნ მგელაური დავით, ვილასონია დავით' წულაია ბართლომე' წერედიანი ბესარიონ ბეგ, წერედიანი ბესარიონ ომან, ოქუაშვილი ეკატერინე, ყიფიანი ნესან, თაკაიური ირიდიონ, ფოცხიშვილი სონია, მეთონიძე აკაკი, კაპანაძე უშანგი, დარბაძე მელენტი, გიორგობიანი რომან, ქავთარაძე ბენია, გვეტაძე ილია, ვარაძე ნესტორ, დოლიძე იოსებ, გალდავა ლავრენტი, კაკაბაძე ალ., კვლიშვილი კოსტა, არბელაძე იუდონ, თურაშვილი გიორგი, კაპანაძე პაველ, ჯაბაშვილი აბრამ, მაძანაშვილი ნინა, ტარალაშვილი გიორგი, ბიქელაძე ვასილ, ჭარქოტაშვილი არტემ, მესხი ნინა, კერკაულიძე არხიპ, გიორგაძე შალვა, ჩიტიაშვილი ვლ., ხუციბერიძე გალაქტ იონ, ოჩანეხოვ ალ., ნაზარეთიშვილი მარო, მაღლაკელიძე ნიკო, ფორფაშვილი მელიტონ, ყაზიშვილი გიორგი, გოჩჩაძე ვარლამ

უჯრედი № 20. ოფ. მუშაკი: მეხეევი ანნა, კაკულია მიხეილ, სელეგანოვი პეტრე, სეირსეი ანტონ, კოზირევი ბაფა, იუზეფოვიჩ იგნატი, სელეგანოვა სოფიო, ეზოლინ ვოლფმერ, მაზილკოვი დიმიტრი, კრუპკიან მამიკონ, კოლოტაძე ვასილ, კარაპეტიან არ., ჩარიკიდი გეროკლი, კარაპეტიან ვაგრამ, მატინ მიხ., როდოვიჩ ანტონინა, კაზბერუკ მიხ., პარამონოვ კუზმა, პეტროსიან სარკის, ალოფიან დერენიკ, გრიგორიან გეეორკ, თამთეოსიან თამეეოს, გურკალოვ ივან, საააკოვ თამეოს, ფალშინ პეტრე, ხარაჯიევ კოსტა, კაბალოვ ივან, კარაგეზიან მარტიროს, კაშიანან ივან.

უჯრედი № 18. ა. | კ. უნივერსიტეტი. ეფემდიევ ისმაილ, ძიძიგური ლავრენტი, ლალიან არმენაკ, ალაევ აბდულ-ახიბ, ანდრიეშინ ვასილ, ოქროპირიძე მეგდოდ, ბოკუჩავა ვლ., სულთანოვ პარხალი, სიდოროვ გიორგი, ასდანიან ჰაიკ, ابრამოვ მარია, მაკსიმოვ ჯალილ, ბარამიძე სერგო, ივანოვ კლიმენტი, კოსტეშოვ კადიმ, სტეპანოვა ნინა, ხიფაროვი ეკატ., მარგველაშვილი ვლ., გეხვინოვ გუსეინ, სოლომონია ილია, ბარამიძე ვენიამინ, დავიდოვ კონსტ., ტყეშელაშვილი შალვა, ტერ-პეტროსიან ვაჩაგან, ბაგრადან გრიგოლ, გრიგორიან არმენაკ.

უჯრედი № 21. საქარხნო-საფაბ. შეგირდ. სკოლა. ნაცვალოვ იოსებ ოფიცერნო პეტრე, ავაქოვი ალექსი, როდესტვენსკი არსენ, მუბოიაჯიან არტემ, ინჩაგოვ ... ალექსანდრ, ... ალექსანდრ, ... ალექსანდრ,